

N:o 53.

Ank. till Riksd. kansli den 28 april 1891, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts propositioner angående höjning i anslaget till beväringssmanskapets vapenöfningar m. m., angående anslag under riksstatens femte hufvudtitel med anledning af föreslagna ändringar i värnpligtslagen den 5 juni 1885 samt angående ändring i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna af samma dag och höjning i de under fjerde och femte hufvudtitlarne uppförda anslag till lindring i nämnda besvär äfvensom inom Riksdagen väckta förslag i dithörande ämnen.

(1:a U. A. och I. A.)

I särskilda den 14 mars innevarande år till Riksdagen aflåtna och till statsutskottets förberedande behandling öfverlemnade propositioner har Kongl. Maj:t, som samma dag till Riksdagen aflåtit propositioner dels angående förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter och dels om ändring i förordningen den 14 september 1883 angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, föreslagit

i proposition n:o 32:

att Riksdagen måtte besluta

att, under förutsättning att tiden för de värnpligtiges öfningar

Bih. till Riksd. Prot. 1891. 4 Saml. 1 Afd. 34 Häft. (N:o 53)

under år 1892 utsträckes på sätt i förenämnda proposition angående ändring i vissa delar utaf värnpligtslagen den 6 juni 1885 närmare angifves, *dels*, med godkännande af i statsrådsprotokollet för den 14 mars 1891 föreslagna nya grunder för aflöningen af den vid Blekinge bataljon, Gotlands nationalbeväring, Hallands bataljon och Vesternorrlands bataljon anställda personal, höja

anslaget till »Marinregementet» nu	kronor 66,000: —
	med ,, 6,710: —
	till kronor 72,710: —
anslaget till »Gotlands nationalbeväring», med inberäkning af den innevarande år redan medgifna förhöjning, nu	kronor 200,509: —
	med ,, 13,708: —
	till kronor 214,217: —
anslaget till »Hallands beväring» nu	,, 12,660: —
	med ,, 6,710: —
	till kronor 19,370: —
samt anslaget till »Vesternorrlands beväring» nu	,, 31,420: —
	med ,, 6,710: —
	till kronor 38,130: —
<i>dels</i> för år 1892 höja anslaget till beväringssmanskapets vapenöfningar nu	kronor 1,472,000: —
	med ,, 721,000: —
	till kronor 2,193,000: —
<i>dels</i> för samma år höja anslaget till »försvarsverket till lands i allmänhet eller arméförvaltningens departement» nu	kronor 2,404,600: —
	med ,, 330,000: —
	till kronor 2,734,600: —
och <i>dels</i> likaledes för år 1892 höja anslaget till »byggnader och sängkläder på mötesplatserna» nu	kronor 165,000: —
	med ,, 9,000: —
	till kronor 174,000; —;

att vidare, med godkännande ej mindre af hvad som föreslagits beträffande anställande vid Norrbottens, Vesterbottens och Jemtlands fältjägarecorpser äfvensom Vesternorrlands bataljon af ytterligare personal utöfver den vid samma truppförband nu anställda, utan äfven af de för den ifrågasatta nya personalen föreslagna löneförmåner och deraf föranledda ändringar i de tre indelta truppförbandens nuvarande stater, höja

dels anslaget till »indelta arméns befälsafföning» med inberäkning af redan medgifven förhöjning nu kronor 4,208,812: —
 med ,, 100,000: —
 till kronor 4,308,812: —

och *dels* anslaget till Vesternorrlands beväring nu kronor 31,420: —
 med, utöfver härofvän föreslagen förhöjning ,, 6,710: —
 ytterligare ,, 38,057: —
 till kronor 76,187: —;

att, med godkännande af förslaget om inrättande vid Vesternorrlands bataljon af 8 nya distinktionskorprals-, 20 korprals- och 16 vice korpralsbeställningar med enahanda aflöningsförmåner, som äro förenade med motsvarande förut vid bataljonen befintliga beställningar, *dels* medgifva, att anslaget till »aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon» måtte för framtiden i riksstaten uppföras under benämning aflöning till »stamtrupp vid Vesternorrlands regemente», och *dels* höja nämnda anslag nu kronor 26,644: —
 med ,, 1,305: —
 till kronor 27,949: —;

att, med godkännande af hvad som föreslagits beträffande dels omorganisation af de två svea artilleriregemente tillhörande fotbatterierna, dels uppsättande vid samma regemente af ett nytt åkande batteri, dels ock den vid dessa batterier anställda personals aflöning, höja anslaget till »artilleriet», med inberäkning af den innevarande år medgifna förhöjning nu kronor 1,113,656: —
 med ,, 66,000: —
 till kronor 1,179,656: —,

äfvensom medgifva att omförmälda belopp, 66,000 kronor, måtte under anslaget »till artilleriet» upptagas såsom reservationsanslag;

att, med godkännande af hvad som föreslagits beträffande dels uppsättande vid Jemtlands hästjägarecorps af tre värfvade sqvadroner och dels den dervid anställda personals aflöning äfvensom de i sammanhang dermed föreslagna ändringar i corpsens nuvarande stat, låta i riksstaten under benämning »Jemtlands hästjägarecorps» näst efter anslaget till »indelta arméns befälsafföning» såsom reservationsanslag uppföra hvad som för genomförande af den nya organisationen under år 1892 erfordrades med 130,000 kronor;

att, med godkännande af hvad som föreslagits beträffande organi-

sationen af en tredje trängbataljon och personalens aflöning, höja anslaget till »trängen» efter förut medgifven förhöjning nu ... kronor 285,437: —
 med ,, 150,000: —
 till kronor 435,437: —,

äfvensom medgifva att beloppet 150,000 kronor måtte under anslaget upptagas såsom reservationsanslag; samt

att tillåta att uppkommande reservationer å de för de tre åkande batterierna vid svea artilleriregemente, för de tre nya squadronerna vid Jemtlands hästjägarecorps och för den nya trängbataljonen afsedda medel finge, hvarje reservationsbelopp hvad anginge motsvarande truppafdelning, af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med den föreslagna organisationens genomförande förenade utgifter;

i proposition n:o 33:

att, under förutsättning af bifall till ofvannämnda proposition angående förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, det å femte hufvudtiteln till »sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför» upptagna förslagsanslag å 72,400 kronor måtte för år 1892 förhöjas med 98,600 kronor till 171,000 kronor; samt

att Riksdagen måtte å extra stat för år 1892 anvisa följande anslag:

till inredning af kasematterna å Kungsholms fästning	kronor	10,000: —
,, sängar åt 500 värnpligtige.....	,,	12,500: —
,, sängservis åt 500 värnpligtige	,,	14,000: —
,, första uppsättningen beklädnad för 500 värnpligtige	,,	32,000: —
	eller tillhopa kronor	68,500: —

i proposition n:o 38:

att Riksdagen — för den händelse ofvan omförmälda propositioner angående dels ändring i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels höjning af det under fjerde hufvudtiteln uppförda anslag till beväringssmanskapets vapenöfningar m. m., och dels anslag under femte hufvudtiteln, i anledning af väckt förslag om utsträckta vapenöfningar för de värnpligtige, den förstnämnda dock endast i hvad densamma afsåge förändrad lydelse af 1 §, 3 § 1 mom., 6 §, 27 § 1 mom., 28 §, 33 § mom. 2 och 3 samt 34, 52 och 53 §§ värnpligtslagen, blefve af Riksdagen godkända — måtte *dels* för år 1892 höja det under fjerde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären

nu	kronor 1,330,000: —
med	„ 886,000: —
till	kronor 2,216,000: —;

dels medgifva,

att 1 och 6 §§ i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 1.

I rustnings- och roteringsbesvären skall, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmålas, lindring ega rum att årligen utgå intill 1892 med trettio procent, för år 1892 med femtio procent, för åren 1893 och 1894 med sextio procent, för åren 1895 och 1896 med sjuttio procent, för åren 1897 och 1898 med åttio procent, för åren 1899 och 1900 med nittio procent, allt af dessa besvär uppskattade värde, samt från och med år 1901 med hela beloppet af samma värde.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring, jemlikt § 1, bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

A) *Beträffande effektiva rusthåll och rotar:*

För rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, skall till grund för beräkningen läggas fulla värdet å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmåles, beräknas allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller öfverstiga besvårets värde, sådan lindring, som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

B) *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshållet:*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall för rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, till grund för beräkningen läggas vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd,

endast det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skilnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

C) *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet:*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som enligt hvad här ofvan är stadgadt skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt;

dels ock besluta,

att frälserusttjensten äfvensom presterskapets åliggande att vid inträffande krig utgöra krigsgärd i spanmål skola med ingången af år 1892 helt och hållet upphöra;

samt i proposition n:o 39:

att Riksdagen, under förutsättning af bifall till Kongl. Maj:ts proposition med förslag till ändringar i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, måtte besluta,

att det å femte hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna måtte för år 1892 förhöjas till 100,000 kronor.

I sammanhang med Kongl. Maj:ts berörda propositioner har utskottet jemväl behandlat nedannämnda inom Riksdagen väckta och till utskottet remitterade motioner i förevarande ämnen, nemligen:

inom Första Kammaren:

motion n:o 19 af herr *P. M. Söderberg* med flere, hvilken hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta,

A) att 1 och 6 §§ i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna den 5 juni 1885 måtte erhålla följande förändrade lydelse, att från och med år 1892 tillämpas:

§ 1.

I rustnings- och roteringsbesvärerna skall lindring ega rum med femtio procent af dessa besvärs uppskattade värde, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmälas.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

a). *Beträffande effektiva rusthåll och rotar.*

Rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, erhåller lindring med femtio procent af fulla värdet å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller

rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmäles, lindringen skall utgöra femtio procent af allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller öfverstiga besvärets värde, sådan lindring som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

b). *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshålllet.*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd med femtio procent af vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, endast med femtio procent af det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skilnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

c). *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet.*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stad-

gadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt;

B. att § 9 i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 skall erhålla följande förändrade lydelse:

I fråga om lindring för de Göteborgs stad förut anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar;

Inom Andra Kammaren:

motion n:o 17 af herr *J. Eliasson* med flere, i hvilken motion bland annat föreslagits, att Riksdagen måtte för sin del besluta att från och med år 1892 den i lagen den 5 juni 1885 bestämda lindring i rustnings- och roteringsskyldigheterna skulle ökas från 30 till 50 procent, samt att Riksdagen måtte bevilja erforderligt anslag för detta ändamål;

motion n:o 22 af herr *J. A. Sjö*, hvilken hemställt, att från och med år 1892 ytterligare trettio procent lindring i rustnings- och roteringsbesvären efter de värden, som för hela kostnaden af dessa blifvit år 1885 af Riksdagen godkända, skulle komma alla rustnings- och roteringsskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som funnes i lagen af den 5 juni 1885 angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären; och att Riksdagen måtte under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisa det anslag, som erfordrades till ytterligare lindring af trettio procent utaf rustnings- och roteringsbesvären;

motion n:o 29 af herr *Lasse Jönsson* med flere, som föreslagit, att Riksdagen måtte besluta, att från och med 1892 ytterligare tjugu procent lindring i rust- och roteringsbesvären, efter de värden, som för hela kostnaden af dessa besvär blifvit 1885 af Riksdagen godkända, skulle komma alla rust- och roteringsskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som funnes i lagen af den 5 juni 1885 angående

lindring i rust- och roteringsbesvären; och att Riksdagen måtte under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisa de anslag, som erfordrades till ytterligare lindring af tjugu procent af rust- och roteringsbesvären, samt den förändring af lydelsen i lagen af den 5 juni 1885 angående lindring i rust- och roteringsbesvären, som genom bifall till här ofvan framställda yrkanden föranleddes;

motion n:o 52 af herr *H. Andersson* i Nöbbelef med flere, hvilken föreslagit att från och med 1892 ytterligare tjugu procent lindring i rust- och roteringsbesvären, efter de värden, som för hela kostnaden af dessa besvär blifvit år 1885 af Riksdagen godkända, skulle komma alla rust- och roteringsskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som funnes i lagen af den 5 juni 1885 angående lindring i rust- och roteringsbesvären; och att Riksdagen måtte under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisa de anslag, som erfordrades till ytterligare lindring af tjugu procent utaf rustnings- och roteringsbesvären;

motion n:o 141 af herrar *J. A. Johanson* och *C. T. Lind*, hvilka föreslagit att Riksdagen ville för sin del besluta, att vid markegångs-sättningen från och med 1892 ny uppskattning årligen skulle ega rum å medelvärdet af rustnings- och roteringsbesvären för de till hvarje regemente eller corps hörande rust- eller rotehåll; samt att den bestämda afskrifningsprocenten för dessa bördor skulle tillämpas å det sålunda af markegångs-sättningen fixerade värdebelopp, till genomförande af hvilket förslag motionären vidare yrkat, att Riksdagen ville höja förslagsanslaget till lindring i rust- och roteringsbesväret med erforderligt belopp;

motion n:o 182 af herr *J. Eliasson* med förslag att, derest det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget till förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885 skulle vinna Riksdagens bifall, den dagaflöning, som för beväringssmanskap blifvit bestämd, måtte höjas med 30 öre, eller från nuvarande 20 öre till 50 öre, samt att Riksdagen måtte bevilja erforderligt anslag för detta ändamål;

motion n:o 183 af herr *J. A. Fjällbäck*, som, under förutsättning att Kongl. Maj:ts ofvannämnda proposition om ändring i värnpligtslagen den 5 juni 1885 blefve af Riksdagen bifallen, föreslagit, att dagaflöningen för de värnpligtige måtte höjas från nuvarande 20 öre till en krona;

samt motion n:o 186 af herr *M. Dahm*, som föreslagit, att, om Riksdagen skulle bifalla Kongl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse af värnpligtslagen af den 5 juni 1885, Riksdagen måtte besluta detta, utom med öfriga villkor, under förutsättning af att det af skattereglerings-komitén beräknade värde af rote- och rusthåll af en nämnd pröfvades och evalverades i öfverensstämmelse med medelvärdet af den under näst-

föregående fem- eller tioårsperiod befunna verkliga kostnad för rustnings- och roteringsbesvären; och att en statens remonteringskommission ombesörjde remonteringen vid det indelta kavalleriet mot att vederbörande rusthållare vid hästtillsättningen inbetalte till remonteringskommissionen en afgift lika med det bestämda minimipriset för remont till de värfvade regementena.

I det vid Kongl. Maj:ts förenämnda propositioner angående förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885 samt höjning i anslaget till beväringmanskapets vapenöfningar fogade statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden den 14 mars innevarande år har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet till en början *dels* meddelat, att den komité, som den 14 november 1890 tillsatts för att granska och afgifva yttrande öfver det, på uppdrag af departementschefen, inom generalstaben uppgjorda förslag till ny härordning, till Kongl. Maj:t inkommit med utlåtande i ämnet samt att öfver detta utlåtande infor-drats vederbörande myndigheters yttranden, *dels* anført de skäl, som för-anledt departementschefen föreslå Kongl. Maj:t att redan för innevarande Riksdag, oaktadt det bebådade förslaget om en fullständig ombildning af försvarsväsendet ännu ej kunde framläggas, göra framställning om förstärkning i vissa delar af den nuvarande försvarsorganisationen, *dels* ock lemnat närmare redogörelse för förslagen angående utsträckning i de värnpligtiges tjänstetid och i deras öfningstid samt till öfriga mindre ändringar i värnpligtslagen.

I fråga om *kostnaden för de utsträckta öfningarne* har departementschefen vidare anført, att beträffande den del af denna kostnad, som komme att drabba landtförsvaret, arméförvaltningen å artilleri- och intendentsdepartementen afgifvit särskilda yttranden, enligt hvilka skulle under år 1892 erfordras förhöjning i nedannämnda anslag med följande belopp:

Å anslaget för beväringmanskapets vapenöfningar	kronor	860,000: —
” ” för försvarsverket till lands i allmänhet	”	484,620: —,
deraf å artilleridepartementets andel i samma anslag	217,620 kronor och	
å intendentsdepartementets	267,000 kronor, samt	
” ” till byggnader och sängkläder på mötesplatserna	”	11,000: —
	Summa kronor	1,355,620: —

Förhöjningen för år 1893 skulle, utöfver den ökning i anslagen, som erfordrades för år 1892, på samtliga anslagen komma att stiga till 1,822,000 kronor, så att hela den ökade kostnaden, efter det öfnings-tiden uppnått sitt bestämda maximum komme att uppgå till 3,177,620 kronor.

I beräkningarne vore upptagna, förutom underhåll, beklädnad och ammunition m. m. för beväringen, dels kostnaden för lega och underhåll af hästar för beväringens vid specialvapnen öfningar och dels kostnaden för underhåll af munderingspersedlar för underbefäl och stammanskap vid den stående armén, som beordrades att vapenöfva beväringen; och hade arméförvaltningen å intendentsdepartementet, beträffande sistnämnda båda poster, erinrat, att motsvarande utgifter icke upptagits i föregående kostnadsförslag, men att vid den ifrågasatta mera betydliga utsträckningen af de värnpligtiges öfningar, det vore oundgängligt taga desamma i beräkning, helst, hvad anginge särskildt persedelunderhållet för stammanskapet med underbefäl, de medel från hvilka nämnda underhåll för närvarande bestredes, redan under nuvarande förhållanden visat sig endast med svårighet förslå för ifrågasvarande ändamål.

Departementschefen, som icke haft något att häremot erinra, hade dock beträffande beloppet af den förhöjning, som arméförvaltningen ansett erforderlig för bestridande af kostnaderna för de förlängda öfningarne, velat påpeka, det arméförvaltningen vid beräkningarnas uppgörande, i enlighet med hvad förut varit vanligt, utgått från förutsättningen att 1:sta beväringssklassen skulle komma att utgöra 31,000 man.

I detta afseende borde emellertid ihågkommas, att, derest tjänste- och öfningstiden för de värnpligtige utsträcktes på sätt nu vore föreslaget, större stränghet vid pröfning af de värnpligtiges krigstjenst-duglighet både kunde och måste iakttagas och att årsklasserna i sådan händelse följaktligen komme att blifva mindre manstarka. Då genom ökandet af ålderklassernas antal en vida större numerär värnpligtige än nu skulle komma att vid mobilisering stå till krigsstyrelsens förfogande, ansåge nemligen departementschefen denna styrelse för framtiden böra, i motsats mot hvad under nu rådande knappa tillgång på värnpligtige kunnat ega rum, noga tillse, att, i öfverensstämmelse med gällande stadganden, endast sådana värnpligtige blefve godkände, som med afseende å kroppsbeskaffenhet fullständigt uppfylde de fordringar, hvilka för verklig krigstjenst måste uppställas.

Första årsklassen syntes vid sådant förhållande utan fara för synnerligt misstag kunna, i närmaste öfverensstämmelse med hvad som

vore fallet i de flesta europeiska länder, beräknas till omkring $\frac{1}{2}$ procent af befolkningen, eller vid pass 24,000 man. Enligt verkställd utredning skulle, hvad år 1892 anginge, en minskning i beräknade kostnaden för de ökade öfningarne såsom följd häraf uppkomma af i rundt tal 253,000 kronor och skulle häraf belöpa å anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet i rundt tal 112,000 kronor, deraf å artilleridepartementets andel i anslaget 55,000 kronor och å intendentsdepartementets andel 57,000 kronor, å anslaget till beväringens vapenöfningar 139,000 kronor och å anslaget till byggnader och sängkläder å mötesplatserna 2,000 kronor.

En ytterligare nedsättning i kostnaden med ett ganska afsevärdt belopp skulle vidare kunna vinnas derigenom, att dagaflöningen för de värnpligtige, i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag år 1886, bestämdes till 10 öre i stället för 20 öre, med hvilket belopp nämnda afföningsförmån nu utginge.

En sådan åtgärd hade förordats af komiterade, hvilka gått ännu längre, i det de föreslagit, att de värnpligtige väl skulle bibehålla enahanda dagaflöning som hitintills, men deremot icke vidare komma i åtnjutande af slitningsersättning för de s. k. småpersedlarne, som de dock fortfarande skulle sjelfve anskaffa sig. Nämnda ersättning utginge för närvarande med 16 öre och verkliga kostnaden för dylika persedlars underhåll vid kommenderingar af längre varaktighet beräknades af arméförvaltningen till 14 öre. Ordnares de värnpligtiges aflöning, på sätt komiterade föreslagit, skulle alltså af dagaflöningen rätteligen endast 4 respektive 6 öre kunna anses utgöra sådan aflöning i nu vanlig bemärkelse; och skulle, derest komiterades förslag en gång blefve lag, den besparing i utgift, som af en dylik anordning blefve en följd, uppgå till i rundt tal 1,000,000 kronor.

Då emellertid komiterade härvid utgått från förutsättningen af en årslång öfning, men i detta sammanhang endast vore fråga om öfningarnes utsträckning till 90 dagar, hade departementschefen ej ansett skäl att för närvarande väcka något förslag i denna riktning.

Slutligen ville departementschefen tillkännagifva, att arméförvaltningen å artilleridepartementet jemlikt erhållen föreskrift vid beräkningen af den erforderliga förhöjningen i dess andel uti anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet, hvilken förhöjning nödvändiggjordes af ökad ammunitionsåtgång m. m., utgått från förutsättningen, att beväringens skjutöfningar för framtiden skulle ordnas i enlighet med de för stamtruppen gällande bestämmelser, men att, då detta under den kortare öfning, som skulle ega rum under år 1892, icke läte sig

göra, en ytterligare nedsättning i anslagsbehovet för denna utgift kunde för nämnda år vidtagas. Vid sådant förhållande funne departementschefen det ursprungligen i detta afscende uppgifna beloppet kunna för år 1892 nedsättas till 120,000 kronor, hvilken summa alltså skulle vara tillräcklig att för nämnda år bestrida kostnaden för den ökade ammunitionsåtgången.

Beräknade på detta sätt, skulle sålunda anslagsförhöjningarne för år 1892 komma att utgöra:

Å anslaget för beväringmanskapets vapen- öfningar:			
af arméförvaltningen beräknad förhöjning	kr.	860,000: —	
minskning på grund af nedsätt- ningen i åldersklassens styrka	„	139,000: —	721,000: —
” ” till försvarsverket till lands i allmänhet:			
ursprungligen beräk- nad förhöjning.....	kr.	484,620: —	
minskning på grund af nedsättningen i åldersklassens styrka			
art.-dep.	„	55,000: —	
int.-dep.	„	57,000: —	
minskning på grund af förväntad mindre ammunitionsåtgång	„	42,620: —	154,620: — 330,000: —
å anslaget till sängkläder m. m. å mötesplatserna:			
ursprungligen beräk- nad förhöjning	„	11,000: —	
minskning på grund af nedsättning i ål- dersklassens styrka	„	2,000: —	9,000: —
			Kronor 1,060,000: —

För år 1893 skulle, med vidhållande af samma beräkningsgrunder, ökningen komma att uppgå till ytterligare 1,473,500 kronor, så att utgiftsförhöjningen mot innevarande år under dessa anslagstitlar skulle blifva 2,533,500 kronor.

Då öfningstiden under nämnda år komme att i sin helhet vara 50 dagar längre än under innevarande år, skulle alltså efter denna uträkning på hvarje öfningsdag belöpa en ökad kostnad af 50,670 kronor eller ungefär samma summa, som t. ex. beräknades sistlidet år, då i anledning af den inträdda förlängningen med två dagar i de värnpligtiges öfningstid förhöjning i nu förevarande anslag med 102,000 kronor ansågs erforderlig.

Blefve förslaget om de ökade öfningarne för de värnpligtige upphöjdt till lag, blefve emellertid, enligt hvad departementschefen vidare anfört, ytterligare en förökning i statsutgifterna af nöden. Såsom bekant, vore befälet vid de truppförband, som endast bestode af befälskadrer och beväring, eller de s. k. beväringstrupperna, sämre aflönadt än befälet vid de öfriga trupperna. Att icke tala om den omständigheten, att löjtnanter af 1:a klassen icke vore vid beväringstrupperna anstälde, tillkomme öfverstelöjtnanten och majorerne vid Gotlands nationalbeväring äfvensom kaptener af 1:a klassen vid samtliga beväringstrupperna i fast lön respektive 3,500 kronor, 3,000 kronor och 2,000 kronor, under det att till officerare af motsvarande grader vid de öfriga truppförbanden utginge respektive 4,000 kronor, 3,500 kronor och 2,800 kronor. Underofficerare vid beväringstrupperna vore vidare, med undantag af fem vid Gotlands artillericorps' stamtrupp tjenstgörande, icke i åtnjutande af något beklädnadsbidrag, under det att till fanjunkare vid indelta armén i sådant afseende utginge 150 kronor, till sergeanterna af så väl första och andra klassen vid samma armé 120 kronor och till underofficerarne vid den värfvade armén olika belopp, i regeln 200 kronor. Anledningen till den anmärkta olikheten vore naturligtvis att söka i antagandet, att befälspersonalen vid beväringstrupperna, så länge öfningarne af beväringen påginge jemförelsevis endast kortare tider, skulle kunna genom sysselsättning på annat håll den långa tid af året, den ej vore upptagen af tjenstgöringen vid vederbörande truppförband, förvärfva sig afsevärda bidrag till sitt lifsupphälle. Genom utsträckningen af nämnda öfningar skulle emellertid samma personals ställning i detta afseende betydligt förändras, och då vederbörande officerare och underofficerare vid ifrågakvarande trupper för framtiden skulle komma att, oberäknadt den s. k. rotetjenstgöringen, vara lika mycket tagna i anspråk som befälet vid den indelta armén, fordrade all billighet, att de beträffande den fasta lönen likställdes med sistnämnda befäl. Departementschefen ansåge sig därför så mycktet snarare böra väcka förslag härom, som framställningar i detta syfte redan under nuvarande förhållanden blifvit af armémyndig-

heterna gjorda och anspråken på en dylik löneförhöjning svårligen kunde vid vapenöfningarnes utsträckning tillbakavisas. Departementschefen hade för sådant ändamål låtit upprätta förslag till förändrade stater för meranämnda trupper, utgående från den förutsättning, att befålet vid desamma skulle, med oförändrad aflöning i öfrigt, i fast lön åtnjuta samma belopp som det öfriga armébefålet, dervid han dock, för vinnande af fullständig likformighet i aflöningsförhållandena, funnit, att 2:a sergeanterna vid beväringstrupperna, som nu åtnjöte ett lönetillägg af 60 kronor utöfver den i regeln för denna tjenstemannaklass utgående fasta lön, borde vid beklädnadsbidrags erhållande afstå från nyssnämnda löneförmån.

Förslagsstaterna gäfvé vid handen, att utöfver nuvarande anslag för ifrågavarande ändamål erfordrades vid Gotlands nationalbeväring 13,708 kronor samt vid hvar och en af beväringsbataljonerna 6,710 kronor; och erinrade departementschefen, beträffande sättet för uppförande i riksstaten af dessa belopp, att, till följd af beväringstruppernas pågående omorganisation, medel till aflönande af samtliga beväringstruppernas befäl utginge från de fyra olika anslagstitlarne »Marinregementet», »Gotlands nationalbeväring», »Hallands beväring» och »Vesternorrlands beväring», och att vid sådant förhållande den för Blekinge bataljons befäl erforderliga anslagsförhöjningen borde uppföras under förstnämnda anslag och förhöjningen för de öfriga truppförbanden under den af de öfriga anslagstitlarne, till hvilken förhöjningen med hänsigt till anslagets benämning kunde anses höra.

Såsom ofvan antydts, ansåge departementschefen slutligen frågan om *stärkandet af Norrlands försvarskrafter* nu jemväl böra komma under öfvervägande. Den föreslagna förlängningen i de värnpligtiges öfnings-tid, ehuru i och för sig af stor vikt, kunde ingalunda, icke ens för tillfället, anses göra tillfyllest i detta afseende. Nya truppafdelningar måste bildas, för att de i dessa aflägsna trakter förlagda stridskrafter måtte kunna sättas i stånd att någorlunda motsvara de uppgifter, som vid en eventuel mobilisering i första hand komme att ställas på desamma. I utet af de förslag till härväsendets ombildning, som under de senare åren framlagts, hade kunnat undgå att taga hänsyn till denna angelägenhet; och måste behofvet af den ifrågasatta förstärkningen utaf de norrländska truppförbanden anses ådagalagdt. Hvad anginge sättet för förstärkningens åvägabringsande ansåge departementschefen, beträffande det viktigaste vapnet, *infanteriet*, lika med ofvanomförmälde komiterade de tre nuvarande indelta truppförbanden i Norrbotten, Vesterbotten och Jemtland äfvensom Vesternorrlands bataljon böra organiseras som rege-

menten. Det kunde emellertid icke för närvarande ifrågasättas, att sjelfva den vid dessa truppförband fast anställda manskapspersonal skulle uppbringas till en styrka, motsvarande den vid ett vanligt regemente. En så stor manskapsstyrkas uppsättande kunde svårigen påyrkas, innan definitivt beslut om sjelfva grunden för försvarsorganisationen kommit till stånd. Åtgärden i fråga syntes alltså böra inskränkas dertill, att vid dessa truppförband anställdes lika stor befäls- och underbefälskader som vid ett infanteriregemente och att i öfrigt behovet af manskap fylldes utaf värnpligtige. Anordningen måste naturligtvis betraktas såsom provisorisk, men möjligheten att med de ökade kadrerna på ändamålsenligt sätt ordna mobiliseringen blefve i allt fall vida större än nu vore fallet.

Hvad de erforderliga nya kadrernas styrka anginge, hade departementschefen emellertid, med afseende å hela karakteren af de förändringar i den nuvarande försvarsorganisationen, som för närvarande vore i fråga, ansett de bestående förhållandena böra vara bestämmande och följaktligen vid beräkningen af kadertillökningen tagit till utgångspunkt det antal officerare, underofficerare samt befäl af manskapsklassen och med statsmedel direkt aflönade volontärer, som vore anställdt vid ett af de vanliga större indelta infanteriregementena. Beträffande särskildt Vesternorrlands bataljon, hvilken såsom bekant hade en från de öfriga truppförbandens alldeles afvikande organisation, hade departementschefen ansett förstärkningen i befälsstyrkan af manskapsklassen kunna på det sätt åstadkommas, att arfvoden till lika stort antal korporaler och vice korporaler som vid ett dylikt regemente uppfördes å den för Vesternorrlands bataljons stammanskap gällande stat, utan att i öfrigt antalet stammanskap ökades.

Aflöningen för den personal af manskapsklassen, som vore afsedd att vid de tre indelta corpserna nyanskaffas, borde enligt departementschefens åsigt ordnas efter de grunder, som vore gällande för dylik direkt utaf statsmedel aflönad personal vid de öfriga indelta truppförbanden. I fråga om officerare och underofficerare åter borde aflöningsförhållandena vid beväringstrupperna, derest de bestämdes i enlighet med hvad förut föreslagits, tagas till norm. Då den nyanskaffade befälspersonalen icke behöfde tagas i anspråk för den s. k. rotetjenstgöringen, följde deraf också, att tjänstgöringspenuingar eller den del af den till indelta arméns befäl utgående aflöning, som vore afsedd att utgöra ersättning för nämnda tjänstgöring, icke borde för denua personal beräknas. Om de blifvande regementscheferne äfvensom en adjutant vid Vesternorr-

lands regemente, hvilka tjänstemän af lätt insedda skäl måste året om vara i tjänstgöring, undantoges, borde alltså ingen af den nytillkomna personalen komma i åtnjutande af nyssomförmälda löneförmån; och då, hvad anginge de tre indelta truppförbanden, de nuvarande tjänstgöringspenningarne till de tre corpscheferne såsom följd af den nya anordningen blefve obehöfliga, komme förökningen i utgift för tjänstgöringspenningar vid dessa corpser att inskränkas till den jemförelsevis obetydliga förhöjning, som föranleddes deraf, att för framtiden en öfverste i stället för, såsom nu vore fallet, en öfverstelöjtnant komme att föra befälet öfver desamma.

Med dessa förutsättningar till utgångspunkt hade departementschefen låtit upprätta vid stadsrådsprotokollet fogade förslag till nya stater för de ifrågavarande fyra truppförbanden och visade sig af dem att, med frånräkning dels af den i staterna upptagna, vid innevarande riksdag beviljade förhöjda dagaflöningen till redan vid vederbörande truppförband anställde sergeanter och vederlikar, till hvilkens bestridande anslag genom Riksdagens beslut i frågan vore tillgängligt, och dels af hvad som erfordrades för att bereda förhöjning af den fasta lönen för det *nuvarande* befälet vid Vesternorrlands bataljon till samma belopp som är bestämdt för befälet af motsvarande grader vid indelta och värfvade armén, den förökning i statsutgift, som skulle blifva en följd af den föreslagna förändringen i staterna för dessa truppförband, uppginge till 276,215 kronor, deraf skulle belöpa å anslaget till indelta arméns befälsafflöning, från hvilket anslag aflöningen jemväl till beväringsbefälet vid de indelta corpserna borde utgå, 199,785 kronor och å anslaget till Vesternorrlands bevärning 76,430 kronor. Det vore emellertid ej nödigt, att dessa summor blefve i sin helhet disponibla redan år 1892, utan kunde för detta år hälften af de erforderliga beloppen anses tillräcklig. Anslagsförhöjningen för år 1892 skulle alltså blifva, å förstnämnda anslag i rundt tal 100,000 kronor, och å anslaget till Vesternorrlands bevärning likaledes i rundt tal 38,000 kronor, som dock, för att utjemna alla de summor, hvilka komme att för landtförsvaret nu äskas, borde bestämmas till 38,057 kronor.

Hvad anginge anslagsförhöjningen under anslaget till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon, borde ihågkommas, att enligt den plan för anslagets användning, som förelades 1887 års Riksdag, ingen annan aflöning till korpraler i regeln derifrån bestriddes än s. k. disponibilitetsarfvoden, hvilka utginge för den tid, vederbörande korpraler vore tjänstfria, och att arfvoden till korpralerna under tjänstgöring utginge från anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar. Då disponibilitets-

arfvodena, som utginge med respektive 7 kronor 50 öre, 5 kronor och 2 kronor 50 öre, för närvarande beräknades för 10½ månad, men för den händelse vapenöfningstiden för de värnpligtige utsträcktes, borde beräknas allenast för 8½ månad, blefve alltså anslagsförhöjningen, derest arfvoden, på sätt föreslaget blifvit, uppfördes för 8 nya distinktionskorpralsbeställningar, 20 korprals- och 16 vice korpralsbeställningar, sammanlagdt 1,304 kronor 75 öre eller i rundt tal 1,305 kronor; och borde hela denna summa för år 1892 begäras, hvarjemte anslaget vid bifall härtill borde erhålla benämningen »anslag till aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands regemente».

Hvad anginge specialvapnen har departementschefen, som ansåge *nya artilleri-, kavalleri- och trängafdelningar* böra för den norrländska härafdelningen uppsättas, erinrat, att, i fråga om dessa vapens uppbringande till ökad styrka, det icke vore möjligt att, på sätt som beträffande infanteriet föreslagits, låta åtgärderna, vore det ock blott för tillfället, stauna vid en förstärkning af kadreerna och förlängningen af de värnpligtiges öfningar. Den utbildning, som fordrades för den euskilde artilleristen, kavalleristen och förgångsmannen vid trängen, vore nemligen sådan, att den icke ens tillnärmelsevis kunde inhemtas på några månader. Det vore därför departementschefens afsigt att föreslå uppsättning jemväl af stammanskap vid de afdelningar af nämnda specialvapen, som funnes för Norrland nödvändiga. Något afsteg från den allmänna planen för de partiella förbättringarne af försvaret, be-tingades emellertid icke deraf. Om en ny härordning under den närmaste framtiden blefve antagen, måste alltid någon tid förflyta, innan öfvergången från den nuvarande till den nya blifvit genomförd; och då något fast austaldt manskap vid härens olika truppafdelningar städse måste finnas och tjenstetiden för det mauskap, som nu vore i fråga att antagas, med nödvändighet måste bestämmas att blifva jemförelsevis mycket kort, borde ingen svårighet yppa sig att i den nya organisationen inpassa de sålunda nyuppsatta truppafdelningarne.

I alla de härordningsförslag, som under de senare åren framlagts, hade, yttrar departementschefen vidare, förutsatts, att det svenska artilleriet skulle så förstärkas, att åtminstone sex tidsenligt organiserade fältbatterier skulle kunna vid mobilisering tilldelas hvarje af de sex fördelningarne. Den ökade betydelse, som under nutidens krig kommit detta vapen till del, hade naturligtvis härvid varit bestämmande. Men om en så stor styrka artilleri i och för sig ansetts nödig för hvar och en af de olika fördelningarne, måste hvad särskildt angår Norrland, behovet att med ett starkt artilleri utrusta den för dess försvar

afsedda härafdelningen framträda med ökad styrka. Äfven med den förändring i organisationen af dess infanteritruppförband, som nu föreslagits, blefve de utan all fråga qualitativt mycket svaga, och det torde vara så mycket nödigare att gifva dem stöd af ett jemförelsevis starkt *artilleri*. Dertill komme den stora ytvidden af det område, som denna härafdelning vore kallad att i främsta rummet försvara och som försatte densamma i läge att vid krig nödgas samtidigt uppträda på flera än ett ställe. Det vore alltså nödvändigt att redan nu söka få en sådan förstärkning af artilleriet till stånd, att åtminstone åt den norrländska fördelningen kunde vid mobilisering tilldelas sex fältbatterier.

Ett återupptagande allena af det flera gånger väckta förslaget om de två svea artilleriregemente tillhöriga, för Norrland afsedda fotbatteriernes organiserande som åkande, gjorde enligt departementschefens mening härutinnan icke till fyllest. Krigsstyrelsen skulle visserligen derigenom sättas i tillfälle att vid mobilisering förse den norrländska liksom de öfriga fördelningarne med fem tidsenligt organiserade batterier, men den ytterligare artilleristyrka, som vore för Norrland erforderlig, skulle icke kunna på så sätt åvägbringas. Det vore därför lämpligt att, jemte det förslag nu å nyo väcktes om nämnda organisationsfråga, Kongl. Maj:t tillika föresloge Riksdagen att medgifva uppsättandet vid svea artilleriregemente af ett nytt åkande batteri.

Då det fölle af sig sjelf, att de tre åkande batterier, om hvilkas uppsättande framställning sålunda borde göras, måste erhålla en likformig organisation, hade departementschefen vid upprättande af det nu framlagda och vid statsrådsprotokollet fogade förslaget härtill utgått från det förslag till omorganisering af de båda fotbatterierna, som förelagts 1884 och 1885 års Riksdag.

För manskapets anställning, tjänstgöring och aflöning skulle sålunda de i 1883 års härordningsförslag i nämnda afseenden uppgjorda grunder vinna tillämpning; och skulle vidare erfordras att utöfver den vid svea artilleriregemente redan anställda, för de båda fotbatterierna beräknade personal ytterligare 9 afdelningstrumpetare och 160 artillerister uppsattes, äfvensom att antalet af för de båda batterierna afsedda hästar ökades, så att för hvarje af de tre batterierna komme att finnas tillgängliga 34 stambästar jemte 30 legda hästar.

Hvad befälet anginge, vore icke någon ny regementsofficer nödig, och för det tredje batteriet hade beräknats enahanda så väl officers- som underofficerspersonal som för de båda fotbatterierna. Kostnaderna för den tilltänkta organisationen skulle, efter densammas fullständiga

genomförande, komma att uppgå till 250,009 kronor 5 öre; hvadan och då från redan befintliga anslag, enligt den åren 1884 och 1885 lemnade utredning för ändamålet vore tillgängliga 117,064 kronor 86 öre, eller, med tillägg af det belopp, 1,168 kronor, som vid innevarande riksdag beviljats för beredande af ökad dagaflöning åt de för de två fotbatterierna afsedda sex sergeanter och två batteritrumpetare, hvilka redan vore vid svea artilleriregemente anstälde, en summa af 118,232 kronor 86 öre, den erforderliga kostnadsökningen skulle uppgå till 131,776 kronor 19 öre eller i rundt tal 132,000 kronor.

Hvad anginge sättet för uppförande i riksstaten af detta belopp, borde enligt departementschefens åsigt nu ej ifrågasättas, att detsamma skulle uppdelas å de olika titlar i riksstaten, under hvilka anslagsförhöjning vid bifall till det nu framställda förslaget blefve af nöden, utan borde beloppet, deraf för år 1892 hälften eller 66,000 kronor syntes böra äskas, för närvarande lämpligen i sin helhet uppföras under anslaget till artilleriet; och syntes detsamma vidare böra erhålla karakteren af reservationsanslag och Kongl. Maj:t inrymmas rättighet att, på sätt städse varit vanligt vid nya truppers uppsättande, disponera å anslaget uppkommande besparingar till bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med genomförandet af den nya organisationen förenade utgifter.

Jemte tillkännagifvande att jemväl det nya tredje batteriet syntes böra förläggas till Östersund, meddelar departementschefen att hinder icke syntes möta att, med användande af de blifvande reservationerna å anslaget, så utvidga det tilltänkta nya artillerietablissemnet i nämnda stad, om hvilkets uppförande förslag förelagts nu pågående riksdag, att i detsamma kunde inrymmas jemväl detta tredje batteri.

Hvad beträffade frågan om ökandet af den för Norrland afsedda *kavalleristyrka*, ansåge departementschefen ingen annan utväg för uppnående af detta mål under nuvarande förhållanden stå öppen än att vid det enda i Norrland förlagda kavalleritruppförbandet, Jemtlands hästjägarecorps, anställa värfvad stam med erforderligt befäl och dy medelst uppbringa nämnda af endast 2 sqvadroner bestående truppförband till den såsom nödig ansedda styrkan af fem sqvadroner.

Hvad departementschefen yttrat om nödvändigheten att vid specialvapnen anställa särskild manskapsstyrka hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet vidare meddelas, i främsta rummet sin tillämpning på kavalleriet, och hvad detta vapen anginge hade också komiterade föreslagit, att under hela öfvergångstiden den nu förefintliga manskapsstyrkan skulle hållas fulltalig och i mån af afgang ersättas med volon-

tärer. Den sålunda ifrågasatta åtgärden kunde alltså anses stå i fullkomlig öfverensstämmelse med grundtankarne i komiterades öfvergångsförslag.

För organisationen af de erforderliga tre nya sqvadronerna borde den vid 1889 års riksdag framlagda plan till organisation af kavalleriet i dess helhet tjena till ledning. De erinringar mot nämnda organisationsplan, som under öfverläggningarne inom riksdagen framställdes, afsåge hufvudsakligen dels svårigheten att med de föreslagna normerna för värfningen och tjenstetiden hålla manskapsstyrkan komplett och dels den förmenta olämpligheten af det för hästarnes underhåll och vård emellan mötena ifrågasatta s. k. utackorderingssystemet. Då emellertid frågan nu rörde sig om endast en mindre styrkas uppsättande, i antal uppgående till endast 255 man, och nödigt afseende å förhållandena inom den provins, der de nya sqvadronerna vore ämnade att förläggas, syntes medföra, att de erforderliga hästarne, på sätt jemväl år 1889 för Jemtlands hästjägarecorps delvis föreslagits, mellan mötena ej utackorderades, utan ställdes i depôt, borde från nyssnämnda omständigheter skäl mot ifrågavarande organisationsplans tillämplighet i detta fall icke kunna hemtas.

Med nämnda organisationsplan till utgångspunkt upprättade dels förslag till stat för Jemtlands hästjägarecorps och dels tabell öfver kostnaden för manskapsstyrkan samt dess skolor och öfningar äro statsrådsprotokollet bilagda. Enligt nämnda bilagor skulle hela kostnaden för de tre sqvadronerna komma att uppgå till 260,415 kronor; — och borde, enligt departementschefens mening, beloppet, i likhet med det för de tre nya batterierna vid svea artilleri ifrågasatta anslag och af enahanda skäl tills vidare i riksstaten uti sin helhet uppföras som reservationsanslag, dervid åt Kongl. Maj:t likaledes borde inrymmas rättighet att till uppsättningskostnader förfoga öfver de å anslaget uppkommande reservationer.

Ehuru den första uppsättningen af hästar och munderingar m. m. äfvensom iordningsställandet af corpsens skoletablisement måste komma att medtaga ganska betydliga kostnader, ansåge departementschefen emellertid, då de nya sqvadronerne endast så småningom kunde uppbibras till sin afsedda styrka, hela anslaget ej vara för nästa år erforderligt, utan borde hälften af det för den nya organisationen nödiga belopp, eller i rundt tal 130,000 kronor, kunna under år 1892 anses för ändamålet tillräcklig.

Hvad beträffade frågan om de för Norrland erforderliga *trängtrupperna* har departementschefen slutligen erinrat, att han i sitt an-

förande till statsrådsprotokollet för den 12 januari 1889 i den då å bane bragta frågan om uppsättande af göta trängbataljon förklarar sig anse tre trängbataljoner redan under nuvarande förhållanden vara för hären oundgängligt nödvändiga. Häri låge en i och för sig grundad aledning att nu upptaga frågan om uppsättande af en tredje sådan bataljon. I förevarande sammanhang, då frågan gälde speciella för Norrlands försvar nödiga åtgärder, tillkomme emellertid ytterligare ett skäl. Uti Norrland komme med anledning af jernvägsnätets ringa utsträckning landsvägskommunikationerna att för trängväsendet spela en mycket större rol än i det öfriga Sverige, hvarför här behöfdes en större trängstyrka, som dessutom måste organiseras på ett särskildt sätt med hänsyn till de i denna landsända brukliga enspända kärrorna.

Hvad anginge organisationen af den nya bataljonen, vore gifvet att denna borde blifva fullkomligt öfverensstämmande med den, som antagits för de båda redan uppsatta trängbataljonerna. Jemlikt en statsrådsprotokollet bilagd tabell, hvilken upprättats med ledning af den för 1889 och 1890 årens Riksdagar framlagda kostnadsberäkning för göta trängbataljon, skulle, inberäknadt hvad som åtginge för att åt sergeanter och vederlikar vid den nya bataljonen bereda samma dagafflöning, som numera vore bestämd för arméns öfrige tjenstemän af denna löneklass, kostnaden för bataljonen efter dess fullständiga uppsättande komma att uppgå till 200,142 kronor 12 öre eller, med afrundning uppåt till närmast högre krontal, till samma belopp 200,143 kronor, som i 1892 års riksstat komme att uppföras för göta trängbataljon; och borde nämnda belopp af förut anförda skäl i riksstaten upptagas såsom reservationsanslag, med Kongl. Maj:t tillagd rättighet att disponera derå uppkommande besparingar för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med genomförandet af den nya trängbataljonens organisation förenade kostnader.

Ehuruväl för sjelfva bataljonens organisation hela nyssnämnda summa ej kunde för år 1892 blifva erforderlig, ansåge departementschefen dock att, då något särskildt anslag för bataljonens blifvande kasernetablissemment icke syntes böra ifrågasättas, utan erforderliga kostnader därför borde bestridas från bataljonens eget anslag, vore nödvändigt, att detsamma redan från början utginge med så stort belopp som möjligt, hvadan 150,000 kronor nu borde för ändamålet äskas.

Slutligen hade departementschefen dels hemställt att det för uppsättningen af de tre värfvade sqvadronerna vid Jemtlands hästjägarecorps afsedda reservationsanslag måtte få i riksstaten upptagas under benämning »Jemtlands hästjägarecorps» och derstädes uppföras näst

efter »anslaget till indelta arméns befälsaflöning», till hvilket sistnämnda anslag det för aflöning af befäl och underbefäl vid de nya sqvadronerna afsedda anslagsbelopp framdeles vid hela reservationsanslagets uppdelning på riksstatens olika titlar borde komma att öfverföras, dels ock erinrat, att af de nu i riksstaten uppförda anslag, som berördes af denna framställning, anslagen till »indelta arméns befälsaflöning», till »artilleriet», till »trängen» och till »Gotlands nationalbeväring», med anledning af Riksdagens redan fattade beslut i 1892 års riksstat komme att uppföras med höjda belopp, förstnämnda anslag med 4,208,812 kronor, anslaget till »artilleriet» med 1,113,656 kronor, anslaget till »trängen» med 285,437 kronor och anslaget till »Gotlands nationalbeväring» med 200,509 kronor.

I fråga om de *kostnader för sjöbeväringens öfvande m. m.* som komme att erfordras till följd af den föreslagna tillökningen i de värnpligtiges öfningstid, har statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet till det vid ofvan omförmälda proposition n:o 33 fogade statsrådsprotokoll öfver sjöförsvarsärenden den 14 mars innevarande år yttrat, att då på grund af 1885 års värnpligtslag sjöbeväringen, som förut öfvats vid hären, skulle öfvas vid flottan, hade Kongl. Maj:t för bestridande af kostnaden för dessa öfningar af Riksdagen äskat dels å ordinarie stat 67,000 kronor, dels å extra stat för år 1887 till första uppsättningen af beklädnad för 1,000 man och till sängservis åt 250 man tillhoppa 71,605 kronor. Riksdagen, som beslutade till 20 öre förhöja den till 10 öre om dagen beräknade, i förstnämnda anslag ingående aflöningen till de värnpligtige, hade i följd häraf ökat samma anslag med 5,400 kronor till 72,400 kronor. Dessa anslag vore beräknade efter en öfningstid af 36 dagar. Efter samma beräkningsgrund skulle alltså erfordras för en öfningstid af 64 dagar 128,711 kronor och för en öfningstid af 90 dagar 181,000 kronor eller en förhöjning af det nuvarande anslaget, i förra fallet af 56,311 kronor och i det senare af 108,600 kronor. Härtill komme nu ytterligare kostnaden för vapenöfningarne för de 500 man värnpligtige, som, afsedda för sjöbefästningarne, skulle uttagas från de Carlskrona stad närmast omgifvaude inskrifningsområdena samt förläggas och öfvas å Kungsholms fästning. Med tillämpning af samma beräkningsgrund, som 1886 följdes och hvilken uppgjorts efter en beräkning af de värnpligtiges antal till

1,500 man, skulle således för öfningarna af tredjedelen af denna styrka eller nämnda 500 man erfordras för 64 öfningsdagar 42,904 kronor och för 90 dagar 60,333 kronor. Då det nuvarande förslagsanslaget för sjöbeväringens vapenöfningar utgjorde 72,400 kronor, skulle alltså för de till 64 dagar för år 1892 föreslagna öfningarne erfordras en förhöjning i detta anslag med 99,215 kronor eller, till jemnande af anslagets slutsiffra, med 98,600 kronor.

Härjemte erfordrades för inkasernering af det för sjöbefästningarne afsedda manskap å Kungsholms fästning följande utgifter:

till inredning af kasematterna å Kungsholms fästning	kr. 10,000: —
» sängar åt 500 värnpligtige	» 12,500: —
» sängservis åt 500 värnpligtige	» 14,000: —
» första uppsättningen beklädnad för 500 värnpligtige	» 32,000: —
	eller tillhopa kronor 68,500: —

Med förenämnda förslag till ändring i värnpligtslagen har Kongl. Maj:t, såsom ofvan omförmälts, sammanbundit förslag angående *afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter samt lindring i rustnings- och roteringsbesvären*. I grundskattefrågan har Kongl. Maj:t aflåtit särskild proposition, för hvilken redogöres i det af utskottet denna dag i denna fråga afgifna utlåtande, dertill utskottet får hänvisa.

Beträffande den ifrågasatta lindringen i rustnings- och roteringsbesvären har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet till vid ofvan anförda proposition n:o 38 fogade protokoll för landtförsvarsärenden hufvudsakligen anført, att, då Kongl. Maj:t fattat beslut i fråga om grundskatternas afskrifvande, förslag följaktligen borde afgifvas i syfte, att lindring i rustnings- och roteringsbesvären, motsvarande den successivt fortgående afskrifningen af grundskatterna, måtte komma att utgå; och därför erfordrades dels att i 1892 års riksstat uppfördes tillgängliga medel för att för nämnda år åvägbringa en lindring i rustnings- och roteringsbesvärens uppskattade värde af ytterligare 20 procent och dels att bestämmelser, att lindring i nämnda besvär med samma belopp, som för afskrifningen af grundskatterna vore föreslagna, skulle för framtiden utgå, blefve i lagen den 5 juni 1885 införda.

I detta sammanhang borde, enligt departementschefens mening, tagas under öfvervägande, om ej nu lika väl som år 1883, då fråga

om rustnings- och roteringsbesvärens fullständiga afskrifning förevar, förslag borde till Riksdagen hänskjutas om upphörande af extra roteringen och frälserusttjensten äfvensom presterskapets åliggande att vid inträffande krig utgöra krigsgärd i spanmål. Hvad anginge sist omnämnda båda besvär, hvilka numera kunde sägas hafva förlorat all betydelse ur militärisk synpunkt, hade departementschefen intet att erinra deremot, att ett dylikt förslag framställdes. Förhållandena beträffande extra roteringen syntes deremot något olika. Till en början hade frågan år 1883 afsett en fullständig afskrifning af rustnings- och roteringsbesvären, under det att för närvarande förutsattes, att samma besvär fortfarande skulle ega bestånd och att de rustnings- och roterings-skyldige endast skulle komma i åtnjutande af ett mot dessa besvärs värde svarande vederlag. Analogien emellan nämnda besvär och extra roteringen syntes alltså för närvarande endast kunna medföra, att ersättning för de prestationer, som i extra roteringen innefattades, skulle, utan rubbning af den med extra roteringen förenade skyldighet, vederbörande tillerkännas. Vidare kunde grundade anspråk på extra roterings upphörande före ingången af det år, då lindring i rustnings- och roteringsbesvären skulle utgå med dessa besvärs fulla värde, knappast med fog framställas; och då slutligen, enligt kontrakt med vederbörande hemmansegare, extra roteringen skulle af de flesta hemman, som deraf vore betungade, på det sätt utgöras, att vederbörande rotar skulle i krigstid för hären anskaffa hästar, men denna skyldighet ingalunda vore för hären utan betydelse, så länge frågan om sättet, huru behovet deraf i öfrigt skulle tillgodoses, icke blifvit genom lag definitivt ordnad, ansåge departementschefen lämpligast, att frågan om den ersättning, som möjligen kunde anses böra utgå till innehafvare af extra roterade hemman, icke för närvarande upptoges till behandling.

Vidkommande anslagsförhöjningar, som för år 1892 skulle erfordras på grund af den föreslagna lindringen i berörda besvär, meddelas *dels* i sistnämnda statsrådsprotokoll, att *det under riksstatens fjärde hufvudtitel uppförda anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären*, hvilket vore af förslagsanslags natur, blifvit i 1891 års riksstat uppfördt med ett belopp af 1,330,000 kronor samt att, då detta belopp visat sig fullt förslå till bestridande af kostnaden för den nu med 30 procent utgående lindringen, en ökning i anslaget af två tredjedelar eller i rundtal 886,000 kronor vore för år 1892 af nöden, *samt dels* i det propositionen n:o 39 bilagda statsrådsprotokollet för sjöförvarsärenden att *det under femte hufvudtiteln uppförda anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären*, som för närvarande i riksstaten upptoges till 80,000

kronor, i statsverkspropositionen för år 1892, med hänsyn till den fortgående vakanssättningen, föreslagits att nedsättas till 60,000 kronor, med hvilket belopp den år 1885 beslutade lindring af 30 procent utaf det för rustningen och roteringen beräknade värde skulle under år 1892 bestridas, samt att således en ytterligare lindring af 20 procent, såsom nu blifvit för sagda år ifrågasatt, skulle erfordra en kostnad af 40,000 kronor; hvadan vid sådant förhållande anslaget till lindring i rustnings- och roteringsbesvären borde för år 1892 förhöjas till 100,000 kronor.

I afseende å de nu till behandling föreliggande frågorna får utskottet till en början framhålla, att utskottet, som, på sätt i dess denna dag afgifna utlåtande angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter meddelas, funnit nedsättning i dessa skatter böra ske endast under förutsättning af motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären, följaktligen, å andra sidan, anser beslut om lindring i rustnings- och roteringsbesvären böra motsvaras af liknande beslut i fråga om grundskatteafskrifning. Äfvenledes får utskottet hänvisa till hvad utskottet i samma utlåtande yttrat i fråga om nödvändigheten att ställa frågan om dessa skattebördors utjemnande i samband med beslut om kraftiga åtgärder för försvarets stärkande. Utskottet, som enligt hvad i nämnda utlåtande vidare meddelats, funnit förhållandena medgifva den af Kongl. Maj:t föreslagna afluftningen af berörda skattebördor, har alltså på samma gång ansett, att såsom vilkor därför bör, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, ställas så väl ändringar i värnpligtslagen, hvarom det emellertid tillkommer annat utskott att yttra sig, som ock ej allenast de af den utsträckta öfningstiden för värnpligtige föranledda anslagshöjningar utan äfven beviljandet af de ifrågasatta anslagen till stärkande af Norrlands försvar.

Om än önskligt varit, att fullständigt förslag till försvarets ordnande nu kunnat Riksdagen till pröfning föreläggas, anser sig utskottet dock med hänsyn till det synnerligen trängande behovet af en snar förbättring i försvarsväsendet, böra tillstyrka de föreliggande förslagen, helst, enligt hvad departementschefen till förenämnda statsrådsprotokoll anført, den blifvande grunden för en ny försvarsorganisation icke kommer att blifva berörd af de föreslagna åtgärderna för försvarets stärkande och följaktligen frågan om sättet för ordnande af försvaret i dess helhet fortfarande kommer att stå öppen.

De af Kongl. Maj:t nu för år 1892 äskade anslagshöjningar äro dels sådane, som betingas af den föreslagna utsträckta öfningstiden för

värnpligtige, dels sådana, som föranledas af förslaget om stärkande af Norrlands försvarskrafter.

De till förstnämnda grupp hörande anslagshöjningar äro:

under *fjerde hufvudtiteln*:

å anslaget till »Marinregementet»	kronor	6,710: —
» » » »Gotlands nationalbeväring»	»	13,708: —
» » » »Hallands beväring»	»	6,710: —
» » » »Vesternorrlands beväring»	»	6,710: —
» » » »beväringsmanskapets vapenöfningar ..	»	721,000: —
» » » »försvarsverket till lands i allmänhet	»	330,000: —
» » » »sängkläder m. m. å mötesplatserna...	»	9,000: —
samt å det under <i>femte hufvudtiteln</i> uppförda anslaget till »sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning derför»	»	98,600: —,
hvarjemte Kongl. Maj:t, såsom ofvan meddelats, för inkasernering m. m. af det för sjöbefästningarna afsedda manskap å Kungsholms fästning äskat å extra stat för år 1892 fyra särskilda anslag å tillammans	»	68,500: —.

Då de kostnader, för hvilkas bestridande förenämnda anslag afsetts, äro, på sätt i statsrådsprotokollet närmare angifves, en gifven följd af den utsträckta öfningstiden för de värnpligtige, anser utskottet dessa anslagsbehof böra af Riksdagen tillgodoses. Men då förenämnda ordinarie anslag redan blifvit genom kamrarnes sammanstående beslut till beloppen bestämda, anser utskottet samtliga de ökade utgifter, som af bifall till Kongl. Maj:ts framställning om ändring i värnpligtslagen betingas, nu icke kunna föranleda höjningar i berörda anslag, utan föreställer sig utskottet det vara lämpligast, att alla dessa under ändrade förhållanden för nya behof äskade belopp beviljas å extra stat för år 1892.

De anslag, i hvilka nu äskats höjning i ändamål att stärka Norrlands försvarskrafter, äro

anslaget till »indelta arméns» befälsaföning	kronor	100,000: —
» » » »Vesternorrlands beväring» med ytterligare	»	38,057: —
» » » »stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon» under förändrad benämning af »stamtrupp vid Vesternorrlands regementet»	»	1,305: —
» » » »artilleriet»	»	66,000: —
» » » »trängen»	»	150,000: —;

hvarjemte Kongl. Maj:t, enligt hvad ofvan meddelats, föreslagit, att för genomförande af den nya organisationen å ordinarie stat för år 1892 under titel »Jemtlands hästjägarecorps» uppföres ett reservationsanslag å kronor 130,000: —

Utskottet, som icke haft något att erinra mot beviljandet af berörda anslagsbelopp, har äfvenledes ansett sig böra förorda bifall till hvad Kongl. Maj:t i sammanhang dermed föreslagit i afseende å godkännande af aflöningsgrunder, personals anställande och reservationers användande m. m. endast med den ändring, att utskottet ansett staterna för Norrbottens, Vesterbottens och Jemtlands fältjägarecorpser böra erhålla den i formelt afseende olika uppställning, som bilagda förslagsstater (Litt. A och B) utvisa.

Hvad beträffar Kongl. Maj:ts förslag om uppsättande vid Jemtlands hästjägarecorps af tre värfvade squadroner, om den dervid anställda personals aflöning och om ändringar i corpsens nuvarande stat, samt om beviljande af de för genomförande af den nya organisationen erforderliga medel, har utskottet ej annan erinran att framställa än att, då Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda förslag om anställande af en regementsintendent vid Jemtlands hästjägarecorps genom kamrarnes sammanstående beslut afslagits, utskottet anser den i staten för bemälda corps nu upptagna lön jemte dagaflöning för en regementsintendent tillsammans 3,895 kronor icke böra på föreslaget sätt uppföras. Deremot och då utan tvifvel de göromål, som tillkomma en regementsintendent, äro vid uppsättning af nya trupper af synnerlig vikt, har utskottet ansett medel för sådant ändamål icke böra undanhållas, hvarför utskottet trots den ändring i berörda stat böra göras, att, med uteslutande af deri förekommande anslagsposten »1 regementsintendent, lön 2,800 kronor, dagaflöning å 3 kronor i 365 dagar 1,095 kronor, — kronor 3,895», i staten under rubrik »arfvode för intendenturgöromålen bestridande» uppföres samma belopp 3,895 kronor.

Beträffande i öfrigt samtliga nu senast omförmälda anslagsbehof, har utskottet af skäl, som finnas anförda i fråga om de af den utsträckta öfningstiden för värnpligtige föranledda anslag, ansett, att äfven de i dessa hänseenden erforderliga anslag böra å extra stat för år 1892 uppföras.

Då utskottet, såsom här ofvan anförts, ansett sig böra nästan utan afvikelse förorda bifall till samtliga Kongl. Maj:ts förevarande framställningar, har utskottet emellertid med anledning af derom inom riksdagen väckta förslag, ansett sig böra, i samband med de föreliggande skatte- och försvarsfrågorna, hemställa om åtgärder i tvenne särskilda afseenden, hvilka åtgärder, af billighet och rättvisa påkallade, synas utskottet böra underlätta antagandet af Kongl. Maj:ts förevarande förslag till försvarets stärkande, nemligen dels angående höjning i beväringmanskapets dagaflöning och dels angående förnyade uppskattningar af rustnings- och roteringsbesvären.

Såsom ofvan omförmäls, hafva i särskilda motioner, under förutsättning af Riksdagens bifall till Kongl. Maj:ts förenämnda förslag om ändring i värnpligtslagen, föreslagits dels af herr J. Eliasson, att beväringmanskapets aflöning, som nu utgår med 20 öre för dag, måtte höjas till 50 öre, och dels af herr J. A. Fjällbäck, att samma dagaflöning måtte höjas till 1 krona.

I ofvan återopade anförande till förenämnda statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden har statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet, ur synpunkten af nedsättning i kostnaden för de ökade öfningsarne, antydt möjligheten af att dagaflöningen för de värnpligtige skulle kunna nedsättas från 20 öre till 10 öre, hvarjemte departementschefen omförmäلت, att komiterade föreslagit, att med dagaflöningens bibehållande den nu med 16 öre per dag till beväringmanskapet utgående slitningsersättningen för de så kallade småpersedlarne skulle upphöra.

Utskottet, som icke funnit anledning till borttagande af den nu till beväringmanskapet utgående slitningsersättningen för de så kallade småpersedlarne, anser derjemte, att vid en öfningstid af endast 90 dagar någon höjning i dagaflöningen för detta manskap är af förhållandena påkallad. De af motionärerne föreslagna dagaflöningsbeloppen synes emellertid väl höga. Utskottet föreställer sig nemligen, att en förhöjning i förevarande afseende från 20 öre till 50 öre, deri inberäknad förenämnda slitningsersättning, skulle vara den lämpligaste.

Enligt de beräkningar, utskottet låtit uppgöra, skulle en sålunda förhöjd dagaflöning för beväringmanskapet, efter det öfningstiden uppgått till 90 dagar, föranleda en ökad kostnad af 302,500 kronor för landtbeväringen och 39,600 kronor för sjöbeväringen, eller tillsammans 342,100 kronor. För år 1892 skulle emellertid, med afseende å den för detta år föreslagna öfningstiden, efter dessa beräkningar ej erfordras högre anslagsbelopp än 194,000 kronor för landtbeväringen och i rundt tal 28,200 kronor för sjöbeväringen, hvadan utskottet ansett de af Kongl.

Maj:t nu äskade anslagen till beväringmanskapets vapenöfningar böra höjas under fjerde hufvudtiteln från af Kongl. Maj:t föreslagna 721,000 kronor till 915,000 kronor och under femte hufvudtiteln från i Kongl. Maj:ts förslag upptagna 98,600 kronor till 126,800 kronor.

Hvad vidare angår förslaget om förnyad uppskattning af kostnaden för rustnings- och roteringsbesvärerna, får utskottet uttala den mening, att, ehuru väl vid förslagen om förenämnda skattefrågors lösning städse förutsetts, att nedsättning i grundskatterna skulle betinga motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, de rustnings- och roterings-skyldige i sjelfva verket icke erhållit samma lindring, som kommit grundskattegifvare till del, enär ju, till följd af prishöjningar och i öfrigt svårigheten att exakt värdera rustnings- och roteringsprestationerna, de därför vid den nu gällande uppskattningen åsatta värden stundom måste anses väl låga; och torde härvid särskildt böra bemärkas den fördelaktiga ställning, de vakanta rotarne flestades intaga gent emot de effektiva. Under sådana förhållanden och då vid det afgörande steg till dessa besvärers lindring och slutliga ersättande, som nu ifrågasatts, vigten af att söka på ett med rättvisa och billighet i möjligaste mån öfverensstämmande sätt ordna dessa angelägenheter än starkare framträder, har utskottet funnit sig såsom enda medlet till vinnande af ett sådant mål böra förorda en upprepad värdering af dessa besvär; och synes sådan förnyad värdering böra verkställas af Kongl. Maj:t efter utredning af en nämnd, så sammansatt att de olika intressena der blifva tillgodosedda och ega rum första gången för år 1901 och derefter hvar tionde år.

Föreskrifter om en sådan förnyad uppskattning af rustnings- och roteringsbesvärerna böra naturligen intagas i lagen angående lindring i berörda besvär och der lämpligen inflyta i § 2, hvilken utskottet följaktligen anser böra erhålla följande, förändrade lydelse:

»Vid uppskattning af rustnings- och roteringsbesvärerna för det i § 1 angifna ändamål skola för tiden intill år 1901 prestationerna för hvarje rusthåll och rote bestämmas regements- och corpsvis samt vid båtsmanshållet kompanivis till nedan nämnda värden:

Smålands grenadierbataljon — — — — — 180.

För år 1901 och derefter för hvar tionde år bestännes, hvarje gång för de närmast följande åren, prestationernas värde genom Kongl. Maj:ts föranstaltande.

Hvad härefter beträffar det i herr M. Dahns förenämnda motion framställda förslag om att en statens remonteringskommission skulle ombesörja remonteringen vid det indelta kavalleriet, har utskottet, som vis-

serligen icke förbisett de fördelar, ett bifall till motionärens förslag i många fall skulle medföra, dock med hänsyn till den omfattande utredning, som bör föregå ett beslut i denna viktiga fråga, ansett, att för närvarande någon åtgärd i det af motionären afsedda syfte icke bör vidtagas.

Under erinran att utskottet i sina till Riksdagen aflåtna utlåtanden angående regleringen af utgifterna under fjerde och femte hufvudtitlarne, med hänsyn till de då inom riksdagen väckta förslagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären, anmält sig skola framdeles under riksdagen afgifva yttrande angående de i dessa hufvudtitlar uppförda särskilda förslagsanslagen till lindring i berörda besvär, får utskottet slutligen anföra, att den af Kongl. Maj:t i förevarande propositioner (n:is 38 och 39) i sammanhang med öfriga ofvannämnda framställningar föreslagna förhöjningen i berörda anslag icke gifvit anledning till någon anmärkning från utskottets sida.

§ 9 i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 har för närvarande följande lydelse:

»I fråga om lindring för de Göteborgs stad anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar, och skola de afgifter, Göteborgs stad för närvarande uppbär af förstnämnda rotar, tills vidare fortfarande staden tillfalla; ankommande det på särskild utredning, huru vida samma afgifter böra till statsverket indragas och om i sådant fall staden må anses berättigad till ersättning för förlusten af berörda förmån.»

Enligt hvad här ofvan meddelas är i herr P. M. Söderbergs förenämnda motion (n:o 19) hemställt, bland annat, att berörda § måtte på följande sätt affattas, nemligen:

»I fråga om lindring för de Göteborgs stad förut anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar.»

Denna hemställan öfverensstämmer till alla delar med hvad Kongl. Maj:t i sin till nästlidet års riksdag aflåtna proposition (n:o 5) angående ändrad lydelse af vissa §§ i nämnda lag föreslog, hvilken proposition emellertid ej vann Riksdagens bifall. Enligt hvad af det vid samma proposition fogade statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden för den 11 januari 1890 inhemtas, föranleddes Kongl. Maj:ts då gjorda framställning i detta ämne deraf, att, sedan Kongl. Maj:t den 4 juli 1889 förordnat, bland annat, att den Göteborgs stad tillagda förmån att till vissa uppgifna arbeten och uppdrag få använda de för Säfvedals härads 44

rothåll uppsatta, till Elfsborgs regemente hörande soldater skulle utan ersättning till staden från och med den 1 januari 1890 upphöra att vara gällande, och nämnda rotar i följd deraf och med sagda tid indragas till kronan, så borde allt hvad omförmälda paragraf innehölle om staden Göteborgs rättighet till ifrågavarande rotar ur densamma uteslutas.

Då nu förslag om lagens ändring i andra delar föreligger, anser utskottet lämpligt, att, på sätt nu ånyo föreslagits, ifrågavarande paragraf underkastas den ändring, som af de sålunda efter lagens promulgerande uppkomna förändrade förhållandena, föranledes.

Slutligen har utskottet velat göra en sammanfattning af de kostnader, utöfver de för år 1892 nu föreslagna, som komma att föranledas af Riksdagens bifall till de föreliggande förslagen till utsträckning i öfningstiden för värnpliktige och till stärkande af Norrlands försvarskrafter.

För dessa ändamål erfordras, enligt hvad af anförda statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden framgår, följande ytterligare öknin-
gar, nemligen

å fjerde hufvudtiteln:

å anslagen till »beväringssmanskapets vapenöfningar», till »försvars-
verket till lands i allmänhet» samt till »byggnader och sångkläder m. m.
å mötesplatserna» tillsammans kronor 1,473,500: —

hvar till kommer vid bifall till den af utskottet
föreslagna höjningen i beväringssmanskapets dag-
aflöning ” 108,500: —
å anslaget till »indelta arméns befälsaflöning» ” 99,785: —
” ” ” »Vesternorrlands beväring» ... ” 38,383: —
” ” ” »artilleriet» ” 66,000: —
” ” ” »Jemtlands hästjägarecorps» ... ” 130,415: —
” ” ” »trängen» ” 50,143: —

kronor 1,966,726: —

å femte hufvudtiteln:

å anslaget till »sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning derför»	kronor 70,333: —
hvertill kommer vid bifall till den af utskottet föreslagna höjningen i beväringsmanskapet dagaflöning	„ 11,400: —
	kronor 81,733: —

och skulle alltså den ytterligare ökningen inom båda hufvudtitlarne komma att uppgå till sammanlagt 2,048,459 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

I. att Riksdagen, under vilkor att kamrarne genom sammanstämmande beslut bifalla så väl hvad Kongl. Maj:t i särskilda till Riksdagen den 14 mars 1891 aflåtna propositioner föreslagit dels angående ändring i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m., dels ock angående ändring i förordningen den 14 september 1883 angående bevillning af fast egendom samt af inkomst som äfven, med godkännande i hufvudsak af de deri af utskottet föreslagna ändringar, Kongl. Maj:ts i mom. II, III, IV och V här nedan omförmälda förslag, må

dels medgifva,

att 1, 2, 6 och 9 §§ i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 1.

»I rustnings- och roteringsbesvären skall, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmälas, lindring ega rum att årligen utgå intill 1892

med trettio procent, för år 1892 med femtio procent, för åren 1893 och 1894 med sextio procent, för åren 1895 och 1896 med sjuttio procent, för åren 1897 och 1898 med åttio procent, för åren 1899 och 1900 med nittio procent, allt af dessa besvär's uppskattade värde, samt från och med år 1901 med hela beloppet af samma värde.

§ 2.

Vid uppskattning af rustnings- och roteringsbesvärerna för de i § 1 angifna ändamål skola för tiden intill år 1901 prestationerna för hvarje rusthåll och rote bestämmas regements- och corpsvis samt vid båtsmanshållet kompanivis till nedannämnda värden:

Smålands grenadierbataljon — — — — — 180: —

För år 1901 och derefter för hvart tionde år bestämmes, hvarje gång för de närmast följande åren, prestationernas värde af Kongl. Maj:t efter utredning af en nämnd, så sammansatt att de olika intressena der blifva tillgodosedda.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring, jemlikt § 1, bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

A) *Beträffande effektiva rusthåll och rotar:*

För rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, skall till grund för beräkningen läggas fulla värdet å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmäles, beräknas allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller

öfverstiga besvärets värde, sådan lindring, som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

B) *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshåll:*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall för rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, till grund för beräkningen läggas vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, endast det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skillnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skillnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

C) *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet:*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som enligt hvad här ofvan är stadgadt skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt.

§ 9.

I fråga om lindring för de Göteborgs stad förut anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar»;

dels ock besluta,

att frälserusttjensten äfvensom presterskapets åliggande att vid inträffande krig utgöra krigsgärd i spanmål skola med ingången af år 1892 helt och hållet upphöra;

II. *att* Riksdagen, under vilkor att kamrarne genom sammanstämmande beslut bifalla såväl hvad Kongl. Maj:t i särskilda till Riksdagen den 14 mars 1891 aflåtna propositioner föreslagit dels angående ändring i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m., dels ock angående ändring i förordningen den 14 september 1883 angående be-

villning af fast egendom samt af inkomst, som äfven, med godkännande i hufvudsak af de deri af utskottet föreslagna ändringar, Kongl. Maj:ts i mom. I, III, IV och V af förevarande hemställda omförmälda förslag, må på det sätt bifalla hvad Kongl. Maj:t i nedannämnda hänseenden hemställt,

att Riksdagen,

dels, med godkännande af de i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för den 14 mars 1891 föreslagna nya grunderna för aflöningen af den vid Blekinge bataljon, Gotlands nationalbeväring, Hallands bataljon och Vesternorrlands bataljon anställda personal, på extra stat för år 1892 under nedannämnda anslagstitlar beviljar följande belopp, nemligen:

»Marinregementet»	kronor	6,710: —
»Gotlands nationalbeväring»	„	13,708: —
»Hallands beväring»	„	6,710: —
»Vesternorrlands beväring»	„	6,710: —;

dels, för nämnda år till beväringsskaps vapenöfningar beviljar ett extra anslag å 915,000 kronor, hvaraf 194,000 kronor för ökande af beväringsskaps dagaflöning till 50 öre, den från anslaget till »försvarsverket till lands i allmänhet» utgående slitningsersättningen för de s. k. småpersedlarne deri inbegripen;

dels för samma år till »försvarsverket till lands i allmänhet eller arméförvaltningens departement» beviljar ett extra anslag å 330,000 kronor;

och dels likaledes å extra stat för år 1892 beviljar till »byggnader och sängkläder på mötesplatserna» ett anslag af 9,000 kronor;

att Riksdagen vidare, med godkännande ej mindre af hvad i förenämnda statsrådsprotokoll föreslagits beträffande anställande vid Norrbottens, Vesterbottens och Jemtlands fältjägarecorpser äfvensom vid Vesternorrlands bataljon af ytterligare personal utöfver den vid samma truppförband nu anställda, utan äfven af de för den ifrågasatta nya personalen i samma proto-

koll föreslagna löneförmåner och deraf föranledda ändringar i de tre indelta truppförbandens nuvarande stater, dock i afseende å staterna för förstnämnda tre corpser med den formella förändrade uppställning, som i bilagda förslagsstater (Litt. A. och B.) angifves, å extra stat för år 1892 beviljar

dels till »indelta arméns befälsaflöning» ett anslag å 100,000 kronor,

och *dels* till »Vesternorrlands beväring», utöfver här ofvan föreslagna anslagsbelopp, ytterligare 38,057 kronor;

att Riksdagen, med godkännande af förslaget om inrättande vid Vesternorrlands bataljon af 8 nya distinktions-korprals-, 20 korprals- och 16 vice korpralsbeställningar med enahanda aflöningsförmåner, som äro förenade med motsvarande förut vid bataljonen befintliga beställningar, till »stamtrupp vid Vesternorrlands regemente» beviljar för år 1892 å extra stat ett anslag å 1,305 kronor;

att Riksdagen, med godkännande af hvad som i statsrådsprotokollet föreslagits beträffande dels organisationen af de två svea artilleriregemente tillhörande fotbatterierna, dels uppsättande vid samma regemente af ett nytt åkande batteri, dels ock den vid dessa batterier anställda personals aflöning beviljar å extra stat för år 1892 ett anslag å 66,000 kronor; äfvensom medgifver, att hvad af omförmälda belopp, 66,000 kronor, under året besparas må under ett följande år användas;

att Riksdagen, med godkännande af hvad som i samma statsrådsprotokoll föreslagits beträffande dels uppsättande vid Jemtlands hästjägarecorps af tre värfvade sqvadroner och dels den dervid anställda personals aflöning äfvensom de i sammanhang dermed föreslagna ändringar i corpsens nuvarande stat — dock hvad dessa ändringar beträffar med uteslutande af posten »1 regementsintendent, lön 2,800: — dagaflöning i 365 dagar 1,095: — 3,895: —» och införande i stället: »för intendentsgöromålens bestridande 3,895: —» — å extra stat för år 1892 be-

viljar hvad som för genomförande af den nya organisationen under samma år erfordras med 130,000 kronor med rättighet för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda, hvad af anslaget kan under året besparas;

att Riksdagen, med godkännande af hvad som i statsrådsprotokollet föreslagits beträffande organisationen af en tredje trängbataljon och personalens aflöning, beviljar å extra stat för år 1892 ett anslag å 150,000 kronor med rättighet för Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas; samt

att Riksdagen tillåter, att uppkommande besparingar å de för de tre åkande batterierna vid svea artilleriregemente, för de tre nya squadronerna vid Jemtlands hästjägarecorps och för den nya trängbataljonen afsedda medel må, hvarje besparingsbelopp hvad angår motsvarande truppafdelning, af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med den föreslagna organisationens genomförande förenade utgifter;

III. *att* Riksdagen, under vilkor att kamrarne genom sammanstämmande beslut bifalla såväl hvad Kongl. Maj:t i särskilda till Riksdagen den 14 mars 1891 aflåtna propositioner föreslagit dels angående ändring i vissa delar af värnpligtslagen den 5 juni 1885, dels angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m., dels ock angående ändring i förordningen den 14 september 1883 angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, som äfven, med godkännande i hufvudsak af deri af utskottet föreslagna ändringar, Kongl. Maj:ts i mom. I, II, IV och V här nedan omförmälda förslag, må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, att Riksdagen,

dels på extra stat för år 1892 till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför beviljar 126,800 kronor, deraf 28,200 kronor för ökande af beväringsmanskapets dagaflöning till 50 öre, den från anslaget till sjöbeväringens vapen-

öfningar samt beklädnad och ersättning derför utgående slitningsersättningen för de s. k. småpersedlarne deri inbegripen; samt

dels jemväl å extra stat för år 1892 anvisar följande anslag:

till inredning af kasematterna å	
Kungsholms fästning	kronor 10,000: —
„ sängar åt 500 värnpligtige	„ 12,500: —
„ sängservis åt 500 värnpligtige	„ 14,000: —
till första uppsättningen beklädnad för 500 värnpligtige	„ 32,000: —
	<hr/>
	eller tillhopa kronor 68,500: —

IV. *att* Riksdagen må, vid bifall till hvad utskottet under mom. I här ofvan föreslagit, för år 1892 höja det under fjerde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären, nu 1,330,000 kronor, med 886,000 kronor till 2,216,000 kronor;

V. *att* Riksdagen må, vid bifall till hvad utskottet under mom. I här ofvan föreslagit, för år 1892 höja det å femte hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären, nu 80,000 kronor, med 20,000 kronor till 100,000 kronor;

VI. *att* herrar Söderbergs, Johanssons och Linds, Eliassons (n:o 182), Fjällbäcks och Dahns förenämnda motioner icke må till någon Riksdagens vidare åtgärd föranleda; samt

VII. *att* herrar Eliassons med flere (n:o 17), Sjös, Jönssons med flere och Anderssons med flere ofvan omförmälda motioner icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 28 april 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

af herr *C. E. Casparsson*: »De förslag till försvarets stärkande, som i Kongl. Maj:ts proposition blifvit för Riksdagen framlagda, äro ställda i sådant samband med frågan om en fullständig afskrifning af de på viss jord hvilande grundskatter och en lindring i rustnings- och roteringsbesvären, motsvarande dessa prestationers hela uppskattade värde, att dessa förslag icke lära kunna pröfvas uteslutande i och för sig, utan i öfvervägande jemväl måste tagas, huruvida den förstärkning af landets försvarskrafter, som med dem skulle vinnas, är af den beskaffenhet, att derigenom de väsentligaste bristerna i vårt försvarsväsende varda afhjelpa, och sålunda motsvarar de ifrågasatta uppoffringarne.

Hvad då först beträffar den till 90 dagar utsträckta öfningstiden för de värnpligtige, kan denna öfningstid anses motsvara det nödvändigaste behovet blott under den förutsättningen, att tillräcklig befälstillgång för att tillgodogöra densamma förefinnes. Så är emellertid ej förhållandet. Otillräckligheten af den nuvarande befälstillgången är en af försvarsväsendets största brister och en af dem, som i främsta rummet måste afhjelpas. Befällets ökande — ej blott vid de norrländska *corpserna* — utan vid hela armén är därför ett oestergifligt vilkor för att af de värnpligtiges ökade öfningstid kunna draga den deraf åsyftade nyttan. Och äfven den vid de norrländska *corpserna* föreslagna tillökningen af befäl motsvarar blott det nu befintliga otillräckliga antalet befäl vid de indelta *regementena*, för hvilka åter någon tillökning ej blifvit ens ifrågasatt.

Hvad sedan angår de norrländska *corpsernas* utvidgning till regementen, så är denna viktiga fråga ingalunda löst genom de i den kongl. propositionen föreslagna åtgärderna, hvilka blott afse befälkadern, men i fråga om anskaffandet af manskap hänvisa till »de värnpligtige» för fyllandet af detta behof. Denna åtgärd betecknas visserligen af herr departementschefen såsom blott provisorisk, men förutsättningar torde ej saknas för det antagandet, att detta provisoriska tillstånd lätteligen kan blifva *permanent*.

Vidkommande slutligen uppsättandet af de nya artilleri-, kavalleri- och trängafdelningarne i Norrland, för hvilka i fråga om manskapets

anskaffning, tjänstgöring och aflöning skola gälla samma grunder, som sedan år 1886 blifvit tillämpade vid Göta och Vendes artilleriregementen, torde böra ihågkommas, att vid nämnda regementen tillämpningen af dessa grunder slagit så ut, att vid dessa truppförband funnos den 1 januari 1891 348 vakanser. När så är förhållandet i de jemförelsevis folkrika landskapen i mellersta och södra Sverige, lärer föga utsigt finnas att med bättre framgång tillämpa dessa grunder i det folkfattiga Jemtland, eller öfverhufvud i Norrland, der denna form af värfning dessutom torde för befolkningens vanor och föreställningssätt vara temligen främmande, och torde till följd häraf den farhågan ej sakna grund, att de för Norrlands försvar i första hand afsedda specialvapnen till väsentlig del komma att förefinnas blott på papperet.

De af Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåtna nådiga propositionerna synas sålunda icke egnade att lösa den sedan lång tid tillbaka på dagordningen stående försvarsfrågan, då de lemna å sido de nödvändiga organisativa anordningarne och förbättringarne för afhjelpande af några bland de mest öfverklagade bristerna i vårt försvarsväsende. De föreslagna partiella förbättringarne åter äro dels överkställbara, dels förlora de en stor del af det värde, de eljest kunnat ega, genom förbi-seende af de nödvändiga förutsättningarne för deras praktiska genomförande och tillämpning. Vid sådant förhållande torde med fullt skäl böra ifrågasättas, huruvida en afskrifning af återstående 70 procent af grundskatten och en ytterligare utsträckning af lindringar i rustnings- och roteringsbesvären till hela deras uppskattade belopp må vara ur synpunkten af tillgodoseendet af landets försvar påkallade och berättigade.

Då emellertid försvarets stärkande utgör en af nationen allt kraftigare och bestämdare uttalad fordran, och denna fråga så väl med afseende härå som till följd af sakens egen stora vikt måste utgöra en af representationens angelägnaste omsorger, har jag för min del ej velat afstyrka antagandet af de till statsutskottets förberedande pröfning öfverlemnade förslagen, hvilka med alla sina organisativa brister dock innebära ett steg till försvarsfrågans slutliga lösning. Men för vinnandet af detta mål med möjligaste minsta tidsutdrägt, måste, efter mitt förmenande, Riksdagen inför Kongl. Maj:t uttala sin mening beträffande så väl det sätt, hvarpå en sådan lösning med tillämpning af de i ofvan nämnda förslag framlagda grunder må kunna vinnas, som ock i fråga om de åtgärder, hvilka för de anmärkta organisativa bristernas snara afhjelpande må anses önskvärda.

Utgående från den förutsättningen, att längre öfningstid för de

värnpligtige äm här föreslagna 90 dagar ej under den närmaste framtiden kommer att medgifvas, och att de i sammanhang med denna fråga framställda förslag till afskrifning af grundskatterna och lindringar i rustnings- och roteringsbesvären varda af Riksdagen bifallna, hemställer jag,

att Riksdagen, med godkännande af statsutskottets i detta utlåtande gjorda hemställan, ville vid anmälan af detta beslut hos Kongl. Maj:t anhålla om framläggande för nästkommande Riksdag af förslag till försvarets stärkande på följande hufvudgrunder:

1:o. Härens *fasta befäl* ökas i öfverensstämmelse med de grunder för befälets antal, som blifvit tillämpade i Kongl. Maj:ts till 1883 års Riksdag afgifna härordningsförslag.

2:o. Volontärintitutionen utvecklas så, att ur densamma kan utbildas *reservbefäl* af officerare, underofficerare och korpraler, enligt de närmare bestämmelser, som af Kongl. Maj:t utfärdas.

3:o. Stammens rekrytbildning, skolor och repetitionsöfningar förbättras, utvidgas och utsträckas.

4:o. Indelta soldatens tjänstetid afkortas och begränsas, med lemnad rätt åt soldaten att erhålla afsked efter 8 års tjenst. Afskedad stamsoldat skall tillhöra stammens reserv intill 40 års ålder samt efter uppnåendet af denna åldersgräns och med rätt till pension vid uppnådda 50 år vara under krigstid disponibel.

5:o. Stamtruppens styrka ökas, der sådant för utvidgande eller reglerande af truppförbandens nummerstyrka är behöfligt, genom af staten anskaffadt, kontant aflönadt manskap, som i afseende å tjänstetid och tjenstgöringsförhållanden är likställt med det indelta manskapet.

6:o. I sammanhang med stärkande af det lefvande försvaret bör äfven det fasta försvaret samt arméns och flottans materiel tillgodoses genom för ändamålet nödiga anslag»;

af herr friherre *B. A. Leijonhufvud*: »Jag hyser stora betänkligheter mot de af Kongl. Maj:t framlagda förslagen till förstärkning af

försvarsväsendet i sammanhang med indelningsverkets och grundskatternas afskrifning, i fråga såväl om tidpunkten för deras framställande som deras innehåll och form. Då jag emellertid beslutat mig för att rösta för bifall till samtliga dessa förslag, har jag gjort det med tanke på att det må tillkomma krigsstyrelsen att sjelf bringa enhet och reda i de mångartade nya organisationerna. Jag kan därför ej deltaga i beslut om några förändringar hvarken angående dagaflöningens för beväringen ökande till 50 öre, hvarigenom flera hundratusen kronor utan gagn skulle bortkastas, eller angående omvärdering af rust- och rotehållens besvär hvart tionde år, emedan jag ej vill gifva på hand att det nu ifrågasatta provisoriska tillståndet skall blifva förändradt till permanent, till ohjelpelig olycka för vårt lands försvar»;

af herr *H. P. P. Tamm*: »De af Kongl. Maj:t föreslagna förbättringarne i försvaret har jag ansett att utskottet bort i hufvudsak tillstyrka, men då dessa förslag i den kongl. propositionen oupplösligt förbundits med grundskatteafskrifning samt motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären, inträder frågan i ett annat skede.

Å ena sidan kan jag lika litet nu som 1885 fatta sammanhanget mellan ökning af *beväringens* värnpligt och en afskrifning af å jorden hvilande fasta skatter. Genom denna hopkoppling är det min öfvertygelse dels att den redan nu befintliga oviljan mot *personlig* uppföring för försvaret ökas, emedan det hela får utseende och innebörd af ett köp, dels att genom ett bifall till den kongl. proposition försvarsfrågans kärnpunkt — organisationen — uppskjutes till en oberäknelig framtid, hvadan kan ifrågasättas, om ej de föreslagna förbättringarne reduceras till försämringar.

Å den andra sidan förefaller mig den ekonomiska delen af förslaget ändå mera fattig. De ökade kostnaderna för försvaret skulle egentligen komma att äfven de bäras af den i skatteväg mindre bärkraftiga delen af svenska folket, då genom bifall till Kongl. Maj:ts förslag jordskatterna — 6,700,000 kronor — skola borttagas och budgeten löpa fara att i ännu högre grad än redan nu balansera på de osäkra bevillningarne och sådana konsumtionsskatter, hvilka träffa den stora allmänheten, ej efter skatteförmåga, utan efter personlig konsumtionsförmåga. I den kongl. propositionen framhålles visserligen, att andra skatter framdeles kunna införas, men allt beror på af hvad art dessa äro. Den bebådade maltskatten — om än önskvärd i flera hänseenden — är äfven den en konsumtionsskatt på den stora allmänheten. En sådan skattepolitik kan ej uppehållas och bör det ej heller;

deraf komme enligt min mening att följa alltför stora vådor för den lugna samhällsutvecklingens fortgång.

Dels på dessa grunder och dels emedan jag anser att samtidigt med lindring i rustnings- och roteringsbesvären samt grundskatternas afskrifning arméorganisation bör fastställas och bestämmelser fattas, om hvilka förmögenhetsskatter skola i utbyte åtagas, hemställer jag om afslag å såväl Kongl. Maj:ts och utskottets som motionärernas förslag»;

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, L. Jönsson, P. Pehrsson, A. Persson, P. Andersson, G. Eriksson, P. Ersson, I. Lyttkens* och *C. Persson*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Utskottet, som, enligt hvad af dess denna dag afgifna utlåtande angående afskrifning i de å viss jord hvilande grundskatter inhemtas, ansett sig böra, under förutsättning af motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären, hemställa om fortsatt nedsättning med tjugu procent i grundskatterna, har följaktligen i det nu föreliggande ämnet ej annan framställning att i hufvudsak göra än om lindring med tjugu procent i rustnings- och roteringsbesvären under förutsättning af motsvarande nedsättning i de å viss jord hvilande grundskatter; och får utskottet härjemte åberopa hvad utskottet i berörda utlåtande anfört till stöd för sin åsigt, att båda dessa slag af skattelindringar böra vidtagas oberoende af frågan om utsträckt värnpligt och öfriga nu föreslagna uppoffringar för försvaret.

I fråga om de vilkor, som fästs vid de af Kongl. Maj:t ifrågasatta skattelindringarna får utskottet jemväl hänvisa till sitt uttalande i utlåtandet i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter m. m.

I sina till Riksdagen afgifna utlåtanden angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde och femte hufvudtitlar har utskottet anmält, att, med afseende å de inom riksdagen väckta motionerna om ytterligare lindring i rustnings- och roteringsbesvären, och då ett bifall till större eller mindre del af de sålunda gjorda framställningarna kunde inverka på det belopp, hvartill de i dessa hufvudtitlar uppförda särskilda förslagsanslagen till lindring i rustnings- och roteringsbesvären borde upptagas, utskottet, sedan Riksdagen fattat beslut i anledning af berörda motioner, ville framkomma med förslag angående omförmälda anslag. Då emellertid i Kongl. Maj:ts nu till behandling föreliggande propositioner förslag framstälts om dessa anslags höjande, anser sig utskottet böra i detta sammanhang afgifva yttrande i fråga om nämnda

anslag. Och då utskottet, om än under olika förutsättningar, ansett sig böra tillstyrka samma lindring i rustnings- och roteringsbesvären för år 1892, som Kongl. Maj:t föreslagit, föranledes af bifall till utskottets förslag samma höjning i omförmälda anslag som den af Kongl. Maj:t ifrågasatta, eller i det under fjerde hufvudtiteln uppförda anslaget till lindring i rustnings- och roteringsbesvären en ökning med 886,000 kronor, eller från 1,300,000 kronor till 2,216,000 kronor, och i det för enahanda ändamål under femte hufvudtiteln uppförda anslaget en ökning på sådant sätt, att detsamma, som i statsverkspropositionen föreslagits att från 80,000 kronor nedsättas till 60,000 kronor, i stället höjes till 100,000 kronor.

Hvad slutligen beträffar herrar Eliassons och Fjällbäcks ofvannämnda motioner angående förhöjning i beväringsskaps dagaflöning samt herr Dahns motion om förnyad uppskattning af det beräknade värdet af rust- och rotehåll och om anordnande af en remonteringskommission för ombesörjande af remonteringen vid det indelta kavalleriet, så och då alla dessa förslag äro framställda under förutsättning af bifall till Kongl. Maj:ts proposition till förändrad lydelse i vissa delar af värnpligtslagen, men detta Kongl. Maj:ts förslag icke kan antagas komma att af Riksdagen bifallas, derest utskottets afstyrkande förslag angående Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande, i sammanhang med berörda proposition gjorda framställningar vinner Riksdagens gillande, finner sig utskottet böra förorda, att dessa motioner nu må af Riksdagen afslås.

På grund af hvad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa:

A) att hvad Kongl. Maj:t i förenämnda proposition angående höjning i anslaget till beväringsskaps vapenöfningar m. m. föreslagit icke må af Riksdagen bifallas;

B) att Kongl. Maj:ts proposition angående anslag under riksstatens femte hufvudtitel med anledning af föreslagna ändringar i värnpligtslagen den 5 juni 1885 ej må vinna Riksdagens bifall;

C) att Kongl. Maj:ts proposition angående höjning i det under fjerde hufvudtiteln uppförda anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären m. m. ej må vinna Riksdagens bifall;

D) att Riksdagen ej heller må bifalla hvad Kongl. Maj:t i sin proposition angående förhöjning i det

under riksstatens femte hufvudtitel uppförda anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna föreslagit;

E) att herrar Eliassons och Fjällbäcks förenämnda motioner angående höjning i beväringsskorpens dagaflöning icke må af Riksdagen bifallas;

F) att herrar Johanssons och Linds samt Dahns ofvan omförmälda motioner jemväl må af Riksdagen afslås;

G) att Riksdagen — vid bifall till hvad utskottet här ofvan under momenten A, B, C, D föreslagit — må, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad i herrar Söderbergs, Eliassons med fleres, Sjös, Jönssons med fleres och Anderssons med fleres ofvan omförmälda motioner föreslagits, besluta, under förutsättning af motsvarande nedsättning i de å viss jord hvilande grundskatter;

att 1 och 6 §§ i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna den 5 juni 1885 skola erhålla följande förändrade lydelse, att från och med år 1892 tillämpas:

§ 1.

I rustnings- och roteringsbesvärerna skall lindring ega rum med femtio procent af dessa besvärers uppskattade värde, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmälas.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

a). *Beträffande effektiva rusthåll och rotar.*

Rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, erhåller lindring med femtio procent af fulla värdet

å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmåles, lindringen skall utgöra femtio procent af allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller öfverstiga besvärets värde, sådan lindring som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

b.) *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshåll.*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd med femtio procent af vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, endast med femtio procent af det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skillnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skillnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

c). *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet.*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt;

att § 9 i lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 skall erhålla följande förändrade lydelse:

I fråga om lindring för de Göteborgs stad förut anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar;

H) att Riksdagen må för år 1892 höja det under fjerde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lin-

dring i rustnings- och roteringsbesvärerna, nu 1,330,000 kronor, med 886,000 kronor till 2,216,000 kronor; och

I) att Riksdagen må för år 1892 höja det under femte hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, nu 80,000 kronor, med 20,000 kronor till 100,000 kronor;

af herrar *N. Petersson* och *A. P. Danielson*, hvilka *dels* ogillat utskottets motivering, *dels* ansett, att beväringens manskapets dagaflöning borde bestämmas till 50 öre, oafsedt slitningsersättningen för de s. k. småpersedlarne, och att följaktligen ur utskottets hemställen i mom. II och III skulle utgå i förstnämnda mom. orden: »den från anslaget till försvarsverket till lands i allmänhet utgående slitningsersättningen för de s. k. småpersedlarne deri inbegripen» och i det senare mom. orden: »den från anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför utgående slitningsersättningen för de s. k. småpersedlarne deri inbegripna».

Bil. A.

Förslag till stat för Norrbottens (Vesterbottens) regemente.

		Kronor.	öre.
<i>Staben.</i>			
1 öfverste och chef, lön	6,000: —		
lönetillägg för 2 tjenstehästar à 400 kronor	800: —		
fourageersättning à 1 krona om dagen för hvarje häst	730: —	7,530	—
1 öfverstelöjtnant och förste major, lön	4,000: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	4,765	—
1 major, lön	3,500: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	4,265	—
1 d:o d:o		4,265	—
1 regementsqvartermästare, lön	1,800: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	2,565	—
1 förste regementsadjutant, lön	1,200: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	1,965	—
1 andre regementsadjutant, lön	900: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	1,665	—
1 regementsauditor, lön		900	—
1 regementspastor, lön		800	—
1 regementsläkare, lön		2,800	—
1 förste bataljonsläkare, lön		1,800	—
1 andre bataljonsläkare, lön		900	—
1 regementsintendent, lön		2,800	—
<i>Anm.</i> Efter tio års väl vitsordad tjenstgöring åtnjuter regementsintendenten ett ålderstillägg å lön af 500 kronor, att utgå från anslaget under fjerde huvudtiteln till ålderstillägg.			
Transport		37,020	—

		Kronor.	öre.
	Transport	37,020	—
1 bataljonsadjutant, jemte portion under vapenöfningarna, lön	360: —		
beklädnad	120: —		
arfvode	200: —	680	—
1 d:o d:o		680	—
1 regementsväbel, jemte portion under vapenöfningarna, lön	360: —		
beklädnad	120: —		
arfvode	200: —	680	—
1 gevärshandverkare, jemte 2 nummerlöner och portion under vapenöfningarna, lön		200	—
1 d:o d:o		200	—
1 hornblåsare, jemte portion under vapenöfningarna, lön	360: —		
beklädnad	150: —	510	—
<i>Kompanistaten.</i>			
1 kapten af första klassen, lön		2,800	—
7 d:o d:o		19,600	—
1 d:o af andra klassen, lön		1,800	—
3 d:o d:o		5,400	—
1 löjtnant af första klassen, lön		1,200	—
7 d:o d:o		8,400	—
1 d:o af andra klassen, lön		900	—
7 d:o d:o		6,300	—
1 underlöjtnant, lön		600	—
7 d:o d:o		4,200	—
1 fanjunkare, jemte portion under vapenöfningarna, lön	720: —		
beklädnad	150: —	870	—
7 d:o d:o		6,090	—
1 sergeant af första klassen, jemte portion under vapenöfningarna, lön	360: —		
beklädnad	120: —	480	—
13 d:o d:o		6,240	—
1 sergeant af andra klassen, jemte portion under vapenöfningarna, lön	240: —		
beklädnad	120: —	360	—
15 d:o d:o		5,400	—
	Transport	110,610	—

	Kronor.	öre.
Transport	110,610	—
1 korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarna, lön	120	—
23 d:o d:o	2,760	—
1 korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarna, lön	120: —	—
ersättning för rotelön, motsvarande en medelvakansafgift	150: —	—
27 d:o d:o	270	—
27 d:o d:o	7,290	—
1 vice korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarna, lön	60	—
23 d:o d:o	1,380	—
1 vice korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarna, lön	60: —	—
ersättning för rotelön, motsvarande en medelvakansafgift	150: —	—
27 d:o d:o	210	—
27 d:o d:o	5,670	—
1 volontär, jemte beklädnad in natura samt portion och tobaksskilling eller dagaflöning under vapenöfningarna från vederbörande vapenöfningsanslag, ersättning för nummerlön, motsvarande en medelvakansafgift	150	—
7 d:o d:o	1,050	—
Till musikens underhåll	2,000	—
<i>Tjenstgöringspenningar,</i>		
som utgå med 1,500 kronor till öfverste och chef, 500 kronor till öfverstelöjtnant och major, 400 kronor till kapten af första klassen och regementsqvartermästare, 200 kronor till kapten af andra klassen och förste regementsadjutant, 120 kronor till löjtnant och underlöjtnant, 400 kronor till regementsauditör, 300 kronor till fanjunkare, 200 kronor till sergeant af första klassen och bataljonsadjutant samt 120 kronor till sergeant af andra klassen, beräknas för följande personal: öfversten och chefen, öfverstelöjtnanten eller 1 major, regementsqvartermästaren, förste regementsadjutanten, regementsauditören, 1 bataljonsadjutant, 4 kapten af första klassen, 2 kapten af andra klassen, 4 löjtnanter af första klassen, 4 löjtnanter af andra klassen samt 4 underlöjtnanter, 4 fanjunkare, 4 sergeanter af första klassen samt 8 sergeanter af andra klassen samt utföras alltså med	9,600	—
Transport	141,170	—

	Kronor.	öre.
<i>Dagaflöning,</i>		
Transport	141,170	—
<p> som utgår med 5 kronor till öfverste och chef, 4 kronor till öfverste- löjtnant, major och regementsläkare, 3 kronor till kapten, re- gementsqvartermästare, regementspastor, förste bataljonsläkare och regementsintendent, 2 kronor till löjtnant, underlöjtnant, regementsadjutant, regementsauditör och andre bataljonsläkare, 1 krona till fanjunkare och hornblåsare, 80 öre till sergeant, bataljonsadjutant och regementsväbel, 40 öre till gevärshandt- verkare, 25 öre till korpral och 10 öre till vice korpral, ut- föres för tjenstgöring vid stamtruppen under förslagsvis 60 dagar för öfversten och chefen, öfverstelöjtnanten eller 1 major, regementsqvartermästaren, förste regementsadjutanten, rege- mentsauditören, regementspastoren, regementsläkaren, andre bataljonsläkaren, regementsintendenten, 1 bataljonsadjutant, 2 gevärshandtverkare, hornblåsaren, 4 kaptener af första klassen, 2 kaptener af andra klassen, 4 löjtnanter af första klassen, 4 löjtnanter af andra klassen och 4 underlöjtnanter, 4 fan- junkare, 4 sergeanter af första klassen, 8 sergeanter af andra klassen, 26 korpraler och 26 vice korpraler med skolande dylik aföning i öfrigt gäldas af anslaget till beväring- manskapets vapenöfningar. </p>	5,718	—
<p> <i>Anm.</i> Under skottår utgår fourageersättning för skottdagen till öfversten och chefen, 1 major, regementsqvartermästaren och förste regementsadjutanten från besparingarne å anslaget till indelta arméns befälsaföning eller, i den mån dessa icke lemna tillgång, af fjerde hufvudtitelns allmänna besparin- gar, samt till öfverstelöjtnanten och förste majoren, 1 major och andre re- gementsadjutanten från beväringens vapenöfningsanslag. </p>		
Summa	146,888	—

Bil. B.

Förslag till stat för Jemtlands regemente.

		Kronor.	ö.
<i>Staben.</i>			
1 öfverste och chef, lön	6,000: —		
lönetillägg för 2 tjenstehästar à 400 kronor	800: —		
fourageersättning à 1 krona om dagen för hvarje häst	730: —	7,530	—
1 öfverstelöjtnant och förste major, lön	4,000: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	4,765	—
1 major, lön	3,500: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	4,265	—
1 d:o d:o		4,265	—
1 regementsquarttermästare, lön	1,800: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	2,565	—
1 förste regementsadjutant, lön	1,200: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	1,965	—
1 andre regementsadjutant, lön	900: —		
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —		
fourageersättning	365: —	1,665	—
1 regementsauditör, lön		900	—
1 regementspastor, lön		800	—
1 regementsläkare, lön		2,800	—
1 förste bataljonsläkare, lön		1,800	—
1 andre bataljonsläkare, lön		900	—
1 regementsintendent, lön		2,800	—
<i>Anm.</i> Efter tio års väl vitsordad tjenstgöring åtnjuter regementsintendenten ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor att utgå från fjerde hufvudtitelns anslag till ålderstillägg.			
	Transport	37,020	—

		Kronor.	öre.
	Transport	37,020	—
1 bataljonsadjutant, jemte portion under vapenöfnin-			
garne, lön.....	360: —		
beklädnad.....	120: —		
arfvode.....	200: —	680	—
1 d:o d:o.....		680	—
1 regementsväbel, jemte portion under vapenöfnin-			
garne, lön.....	360: —		
beklädnad.....	120: —		
arfvode.....	200: —	680	—
1 gevärshandverkare, jemte 2 nummerlöner och portion			
under vapenöfnin-		200	—
garne, lön.....		200	—
1 d:o d:o.....			
1 förste hornblåsare, jemte portion under vapenöfnin-			
garne, lön.....	360: —		
beklädnad.....	150: —	510	—
<i>Kompanistaten.</i>			
1 kapten af första klassen, lön.....		2,800	—
7 kaptener af första klassen, lön.....		19,600	—
1 kapten af andra klassen, lön.....		1,800	—
3 d:o d:o d:o.....		5,400	—
1 löjtnant af första klassen, lön.....		1,200	—
7 d:o d:o.....		8,400	—
1 löjtnant af andra klassen, lön.....		900	—
7 d:o d:o d:o.....		6,300	—
1 underlöjtnant, lön.....		600	—
7 d:o d:o.....		4,200	—
1 fanjunkare, jemte portion under vapenöfnin-	720: —		
garne, lön.....	150: —	870	—
beklädnad.....		6,090	—
7 d:o d:o d:o.....			
1 sergeant af första klassen, jemte portion under vapenöfnin-			
garne, lön.....	360: —		
beklädnad.....	120: —	480	—
13 d:o d:o.....		6,240	—
1 sergeant af andra klassen, jemte portion under vapenöfnin-			
garne, lön.....	240: —		
beklädnad.....	120: —	360	—
15 d:o d:o d:o.....		5,400	—
	Transport	110,610	—

	Kronor.	öre.
Transport	110,610	—
1 korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarne, lön.....	120	—
31 d:o d:o	3,720	—
1 d:o, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarne, lön	120: —	—
ersättning för rotelön, motsvarande en medelvakansafgift	150: —	—
19 d:o d:o.....	270	—
19 d:o d:o.....	5,130	—
1 vice korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarne, lön,	60	—
31 d:o d:o d:o	1,860	—
1 vice korpral, jemte beklädnad in natura och portion under vapenöfningarne, lön.....	60: —	—
ersättning för rotelön, motsvarande en medelvakansafgift	150: —	—
19 d:o d:o.....	210	—
19 d:o d:o.....	3,990	—
1 volontär, jemte beklädnad in natura samt portion och tobaksskilling eller dagaflöning under vapenöfningarne från vederbörande vapenöfningsanslag, ersättning för nummerlön, motsvarande en medelvakansafgift	150	—
7 d:o d:o	1,050	—
till musikens underhåll	2,000	—
<i>Tjenstgöringspenningar,</i>		
som utgå med 1,500 kronor till öfverste och chef, 500 kronor till öfverstelöjtnant och major, 400 kronor till kapten af första klassen och regementsqvartermästare, 200 kronor till kapten af andra klassen och förste regementsadjutant, 120 kronor till löjtnant och underlöjtnant, 400 kronor till regementsauditör, 300 kronor till fanjunkare, 200 kronor till sergeant af första klassen och bataljonsadjutant samt 120 kronor till sergeant af andra klassen, beräknas för följande personal: öfversten och chefen, öfverstelöjtnanten eller 1 major, regementsqvartermästaren, förste regementsadjutanten, regementsauditören, 1 bataljonsadjutant, 4 kaptener af första klassen, 2 kaptener af andra klassen, 4 löjtnanter af första klassen, 4 löjtnanter af andra klassen samt 4 underlöjtnanter, 4 fanjunkare, 4 serge-		
Transport	129,170	—

	Kronor.	öre.
Transport	129,170	—
anter af första klassen samt 8 sergeanter af andra klassen samt utföres alltså med	9,600	—
<i>Dagaflöning,</i>		
<p>som utgår med 5 kronor till öfverste och chef, 4 kronor till öfverstelöjtnant, major och regementsläkare, 3 kronor till kapten, regementsqvartermästare, regementspastor, förste bataljonsläkare och regementsintendent, 2 kronor till löjtnant och underlöjtnant, regementsadjutant, regementsauditör och andre bataljonsläkare, 1 krona till fanjunkare och förste hornblåsare, 80 öre till sergeant, bataljonsadjutant och regementsväbel, 40 öre till gevärshandverkare, 25 öre till korpral och 10 öre till vice korpral, utföres för tjenstgöring vid stamtruppen under förslagsvis 60 dagar för öfversten och chefen, öfverstelöjtnanten eller 1 major, regementsqvartermästaren, förste regementsadjutanten, regementsauditören, regementspastorn, regementsläkaren, andre bataljonsläkaren, regementsintendenten, 1 bataljonsadjutant, 2 gevärshandverkare, hornblåsaren, 4 kaptener af första klassen, 2 kaptener af andra klassen, 4 löjtnanter af första klassen, 4 löjtnanter af andra klassen, 4 underlöjtnanter, 4 fanjunkare, 4 sergeanter af första klassen, 8 sergeanter af andra klassen, 34 korpraler och 34 vice korpraler med</p> <p>skolande dylik aflöning i öfrigt gäldas af anslaget till beväringsskaps vapenöfningar.</p>	5,886	—
<i>Ann.</i> Under skottår utgår fourageersättning för skottdagen till öfversten och chefen, 1 major, regementsqvartermästaren och förste regementsadjutanten från besparingarna å anslaget till indelta arméns befälsafföning eller, i den mån dessa icke lemna tillgång, af fjerdre hufvudtitelns allmänna besparingar, samt till öfverstelöjtnanten och förste majoren, 1 major och andre regementsadjutanten från beväringens vapenöfningsanslag.		
Summa	144,656	—